

Kertas Bil. 38/2022

**MAKLUM BALAS PENYATA YANG TELAH
DIBENTANGKAN SEMASA MESYUARAT
PERTAMA PENGGAL KELIMA
DEWAN NEGERI SELANGOR
YANG KEEMPAT BELAS
PADA 14 – 18 MAC DAN 21 MAC 2022**

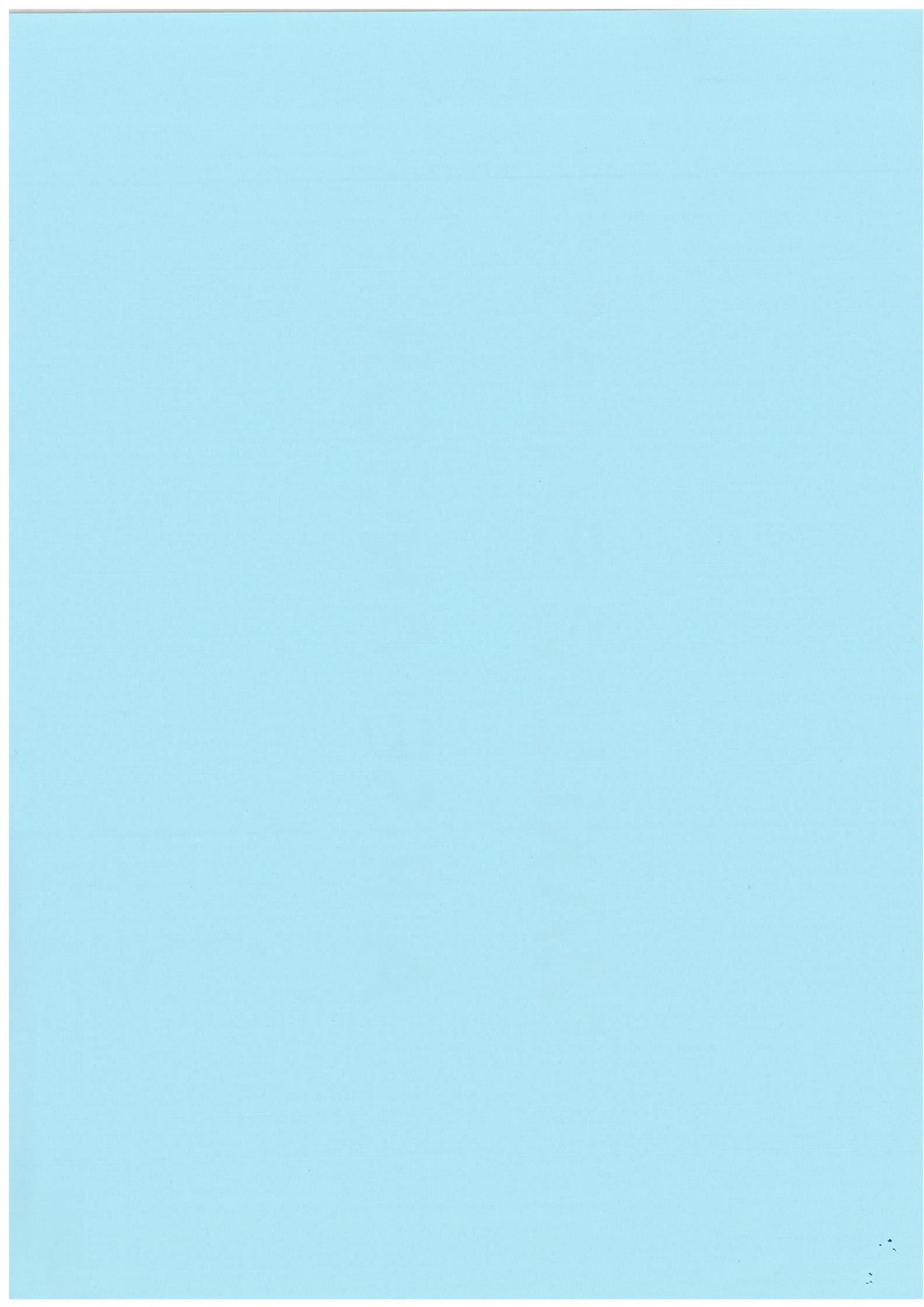
**PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS
PENGURUSAN SUMBER AIR
SELANGOR (SPECIAL SELECT COMMITTEE ON WATER RESOURCE
MANAGEMENT OF THE STATE OF SELANGOR (JPK-SAS)
BERHUBUNG KESIAPSIAGAAN KERAJAAN NEGERI MENGHADAPI
MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025
KERTAS BILANGAN 10/2022**

MAKLUM BALAS

AIR SELANGOR

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR BERHUBUNG KESIAPSIAGAAN KERAJAAN NEGERI DALAM MENGHADAPI MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025 BAGI DEWAN NEGERI SELANGOR KEEMPAT BELAS TAHUN 2022 YANG TELAH DIBENTANGKAN SEMASA MESYUARAT PERTAMA PENGKAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 MAC HINGGA 18 MAC 2022 DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
Kertas Mesyuarat Bil 10 / 2022	<p>PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR BERHUBUNG KESIAPSIAGAAN KERAJAAN NEGERI DALAM MENGHADAPI MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025 BAGI DEWAN NEGERI SELANGOR KEEMPAT BELAS TAHUN 2022</p>	<p>5.1 Memandangkan ramalan cuaca yang tepat hanya boleh dibekalkan antara 2 hingga 6 bulan sebelum kejadian dan pembinaan infrastruktur tambahan dan perancangan rumit tidak boleh dilaksanakan dalam tempoh yang singkat, Kerajaan Negeri digesa untuk membuat perancangan <i>sekarang</i> berdasarkan senario kes terburuk (“<i>worst case scenario</i>”) bagi memastikan sumber air tidak terputus untuk rakyat Selangor jika berlakunya kemarau berpanjangan.</p>			<p>Air Selangor telah menubuhkan <i>taskforce</i> dalam untuk kesiapsiagaan menghadapi perubahan iklim ekstrem (<i>Preparing for Climate Change</i>). <i>Taskforce</i> ini sedang giat membuat pengumpulan data serta beberapa simulasi termasuk senario kes terburuk bagi mengenalpasti impak terhadap pengeluaran Loji-Loji Rawatan Air dan juga kepada pengguna.</p> <p>Air Selangor juga akan mengadakan perbincangan dengan pihak NAHRIM bagi mendapatkan maklumat yang lebih terperinci. Seterusnya, Air Selangor akan menyediakan pelan tindakan serta perancangan teliti sebagai kesiapsiagaan dalam meminimalkan impak perubahan iklim ekstrem samada kemarau panjang atau banjir besar. Ini bagi membolehkan Air Selangor</p>

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR BERHUBUNG KESIAPSIAGAAN KERAJAAN NEGERI DALAM MENGHADAPI MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025 BAGI DEWAN NEGERI SELANGOR KEEMPAT BELAS TAHUN 2022 YANG TELAH DIBENTANGKAN SEMASA MESYUARAT PERTAMA PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 MAC HINGGA 18 MAC 2022 DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
					berupaya membekalkan air bersih kepada pengguna semasa peristiwa tersebut berlaku.
5.2		<p>Jawatankuasa menggesa Kerajaan Negeri dapat segera bertindak dengan menubuhkan suatu Jawatankuasa Tindakan yang melibatkan kesemua agensi berkaitan untuk:-</p> <p>5.2.1. belajar dan mengatasi masalah yang dihadapi semasa menangani kemarau 2014 (contoh penambahbaikan jangka masa tindak balas oleh agensi kerajaan negeri, pembenihan hujan yang membawa kepada penurunan hujan di hilir dan bukan lembangan sungai dan sebagainya);</p> <p>5.2.2. mengumpul dan membekalkan data yang komprehensif dan lebih terperinci agar mitigasi untuk menghadapi kemarau dapat dilaksanakan dengan lebih tepat dan menyeluruh;</p>			<p>Air Selangor sedang membuat pengumpulan data termasuk rekod-rekod yang lepas dan akan membuat perbincangan lanjut dengan pihak NAHRIM bagi mendapatkan maklumat yang lebih terperinci. Air Selangor sedang merangka pelan tindakan</p>

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR BERHUBUNG KESIAPSIAGAAN KERAJAAN NEGERI DALAM MENGHADAPI MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025 BAGI DEWAN NEGERI SELANGOR KEEMPAT BELAS TAHUN 2022 YANG TELAH DIBENTANGKAN SEMASA MESYUARAT PERTAMA PENGKAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 MAC HINGGA 18 MAC 2022 DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
		<p>5.2.3. mengkaji secara terperinci sumber air bawah tanah, tasik dan lombong yang boleh digunakan sebagai sumber alternatif untuk menghadapi kemarau berpanjangan;</p> <p>5.2.4. mengenalpasti penambahan infrastruktur dan peruntukan yang diperlukan untuk menghadapi kemarau berpanjangan;</p> <p>5.2.5. menubuhkan SOP khas antara agensi mengikut tahap keseriusan (ringan, sederhana, bahaya) bagi menghadapi kemarau yang diramal;</p> <p>5.2.6. menubuhkan sistem komunikasi yang komprehensif dan efektif kepada masyarakat berkenaan tindakan yang wajar diambil mengikut tahap keseriusan yang disebut;</p> <p>5.2.7. menetapkan KPI pencapaian kesiapsagaan kemarau bagi setiap agensi dan pemegang taruh yang perlu dicapai sebelum</p>			<p>termasuk gerak kerja yang perlu diambil sebelum dan semasa perubahan iklim berlaku.</p> <p>Di dalam pelan tindakan tersebut, strategi Air Selangor merangkumi sumber air alternatif yang mana turut melibatkan jabatan dan agensi kerajaan yang bertanggungjawab untuk melaksanakan pelan tindakan tersebut, sebagai contoh sumber air alternatif bersama LUAS dan Jabatan Mineral dan Geosains (JMG).</p> <p>Selain daripada itu, strategi Air Selangor adalah berdasarkan Perubahan Operasi Harian, Pengubahan Permintaan Bekalan Air dan <i>Public Awareness</i>.</p>

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR BERHUBUNG KESIAPSIAGAAN KERAJAAN NEGERI DALAM MENGHADAPI MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025 BAGI DEWAN NEGERI SELANGOR KEEMPAT BELAS TAHUN 2022 YANG TELAH DIBENTANGKAN SEMASA MESYUARAT PERTAMA PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 MAC HINGGA 18 MAC 2022 DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
		2025, dan mengadakan mesyuarat berkala untuk memantau progres pencapaian tersebut.			
	5.3	Jawatankuasa juga mencadangkan supaya Kerajaan Negeri meneliti dengan lebih terperinci mengenai proses ekstraksi air laut ataupun <i>desalination</i> , penuaian air hujan berskala besar, sistem telaga, sistem-sistem rawatan berkaitan dan teknologi terkini untuk dijadikan sebagai salah satu sumber persediaan kecemasan sewaktu berlakunya bencana kemarau atau krisis air.			Air Selangor perlu menjalankan kajian yang lebih terperinci mengenai ekstraksi air laut, penuaian air hujan berskala besar, sistem telaga dan sistem-sistem rawatan berkaitan yang boleh dijadikan sumber alternatif dan sumber persediaan kecemasan semasa musim kemarau panjang dan krisis air. Pelaksanaan projek-projek sumber berskala besar seperti ekstraksi air laut perlu melibatkan Kerajaan Negeri dan Persekutuan.

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR BERHUBUNG KESIAPSIAGAAN KERAJAAN NEGERI DALAM MENGHADAPI MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025 BAGI DEWAN NEGERI SELANGOR KEEMPAT BELAS TAHUN 2022 YANG TELAH DIBENTANGKAN SEMASA MESYUARAT PERTAMA PENGKAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 MAC HINGGA 18 MAC 2022 DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
	5.4	Jawatankuasa Kerajaan Negeri menyaranan agar sumber air bawah tanah bagi dibekalkan kepada komuniti awam, swasta dan industri memandangkan bukan semua sumber air bawah tanah mempunyai jumlah kapasiti yang cukup untuk disalurkan kepada loji rawatan air.			-
	5.5	Jawatankuasa Kerajaan Negeri supaya melaksanakan usaha penyambungan sumber air bawah tanah di Sungai Selisek untuk disalurkan terus kepada loji rawatan air memandangkan jumlah kapasiti airnya yang tinggi.			Berdasarkan kajian Jabatan Mineral & Geosains (JMG), jumlah yield air bawah tanah di Sungai Selisek ialah 6.8 JLH. Justeru, Air Selangor perlu mendapatkan maklumat lanjut daripada JMG bagi menjalankan kajian lanjut meliputi keseluruhan proses pengambilan air bawah tanah merangkumi aspek rawatan, infrastruktur, pengendalian dan penyaluran paip air ke LRA berkenaan.

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR BERHUBUNG KESIAPSIAGAAN KERAJAAN NEGERI DALAM MENGHADAPI MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025 BAGI DEWAN NEGERI SELANGOR KEEMPAT BELAS TAHUN 2022 YANG TELAH DIBENTANGKAN SEMASA MESYUARAT PERTAMA PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 MAC HINGGA 18 MAC 2022 DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
	5.6	Jawatankuasa mencadangkan Kerajaan Negeri dapat mengkaji teknologi rawatan air bawah tanah memandangkan pihak Jabatan Mineral Dan Geosains Malaysia (JMG) tidak mempunyai kepakaran sedemikian dan hanya berkeupayaan untuk membina telaga.			Maklumat berhubung jumlah yield air bawah tanah daripada JMG diperlukan untuk kajian lanjut sumber air alternatif.
	5.7	Jawatankuasa juga mencadangkan supaya Kerajaan Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dan agensi-agensi berkaitan mengadakan sesi libat urus bersama komuniti setempat, pihak swasta dan industri yang berminat untuk menggunakan sumber air bawah tanah bersama-sama dengan pemegang taruh berkaitan.			-

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR BERHUBUNG KESIAPSIAGAAN KERAJAAN NEGERI DALAM MENGHADAPI MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025 BAGI DEWAN NEGERI SELANGOR KEEMPAT BELAS TAHUN 2022 YANG TELAH DIBENTANGKAN SEMASA MESYUARAT PERTAMA PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 MAC HINGGA 18 MAC 2022 DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
	5.8	Jawatankuasa turut mencadangkan Kerajaan Negeri supaya menyegerakan libat urus bersama pemilik-pemilik tanah dan kajian kualiti air bagi kolam-kolam air (tasik/bekas lombong) yang berada di bawah milikan persendirian bagi mendapatkan persetujuan untuk menggunakan sumber air mereka sebagai sumber alternatif terutamanya semasa kecemasan.			Kajian kualiti air kolam- kolam air (tasik/bekas lombong) hanya akan diteruskan oleh pihak Air Selangor setelah Kerajaan Negeri memperolehi persetujuan daripada pemilik - pemilik persendirian untuk menggunakan sumber air mereka sebagai sumber alternatif semasa kecemasan.

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR BERHUBUNG KESIAPSIAGAAAN KERAJAAN NEGERI DALAM MENGHADAPI MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025 BAGI DEWAN NEGERI SELANGOR KEEMPAT BELAS TAHUN 2022 YANG TELAH DIBENTANGKAN SEMASA MESYUARAT PERTAMA PENGKAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 MAC HINGGA 18 MAC 2022 DAN 21 MAC 2022

Diselaraskan oleh :

.....
(SUHAIMI BIN KAMARALZAMAN)

Ketua Pegawai Eksekutif,
Pengurusan Air Selangor Sdn Bhd

Tarikh : 18 Julai 2022

Disemak dan disahkan oleh :

.....
(Y.B. TUAN IR. KAM HASHIM)

Pengerusi Jawatankuasa Tetap Infrastruktur & Kemudahan Awam,
Pertanian & Perladangan dan Industri Asas Tani

Tarikh :

MAKLUM BALAS

JPS

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR BERHUBUNG KESIAPSIAGAAN KERAJAAN NEGERI DALAM MENGHADAPI MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025 BAGI DEWAN NEGERI SELANGOR KEEMPAT BELAS TAHUN 2022 YANG TELAH DIBENTANGKAN SEMASA MESYUARAT PERTAMA PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 MAC HINGGA 18 MAC 2022 DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
Kertas Mesyuarat Bil 10 / 2022	<p>PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR BERHUBUNG KESIAPSIAGAAN KERAJAAN NEGERI DALAM MENGHADAPI MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025 BAGI DEWAN NEGERI SELANGOR KEEMPAT BELAS TAHUN 2022</p>	<p>5.1 Memandangkan ramalan cuaca yang tepat hanya boleh dibekalkan antara 2 hingga 6 bulan sebelum kejadian dan pembinaan infrastruktur tambahan dan perancangan rumit tidak boleh dilaksanakan dalam tempoh yang singkat, Kerajaan Negeri digesa untuk membuat perancangan <i>sekarang</i> berdasarkan senario kes terburuk ("worst case scenario") bagi memastikan sumber air tidak terputus untuk rakyat Selangor jika berlakunya kemarau berpanjangan.</p>	√		<p>Sebagai persediaan dan perancangan dalam menghadapi musim kemarau, Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS) Malaysia telah membangunkan Laman Sesawang Info Kemarau bermula sejak tahun 2001 yang boleh dicapai melalui pautan http://infokemarau.water.gov.my.</p> <p>Laman Web berkenaan memaparkan status semasa aras empangan, kadar luahan dan hujan bagi stesen-stesen hidrologi di seluruh Malaysia. Maklumat-maklumat berkenaan telah digunakan oleh pelbagai pihak termasuk wartawan dalam melaporkan status empangan di dalam akhbar tempatan. JPS juga menggunakan maklumat tersebut semasa pembentangan di peringkat Kementerian dan juga NADMA.</p> <p>Pada tahun 2016, dalam Rancangan Malaysia Ke-11</p>

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR BERHUBUNG KESIAPSIAGAAN KERAJAAN NEGERI DALAM MENGHADAPI MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025 BAGI DEWAN NEGERI SELANGOR KEEMPAT BELAS TAHUN 2022 YANG TELAH DIBENTANGKAN SEMASA MESYUARAT PERTAMA PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 MAC HINGGA 18 MAC 2022 DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
					<p>(RMKe-11), JPS Malaysia telah melaksanakan kajian dan Program Pembangunan National Water Balance Management System (NAWABS) secara berperingkat bagi 19 lembangan sungai di Malaysia.</p> <p>Pada tahun 2020-2021, Laman Sesawang NAWABS bagi Lembangan Sg. Muda, Sg. Kedah, Sg. Bernam, Sg. Kelantan dan Sg. Melaka telah siap manakala bagi Lembangan Sg. Similajau di Bintulu dan Sg. Klang pula dijangka siap pada bulan September 2022.</p> <p>Sistem NAWABS memaparkan status semasa dan ramalan kecukupan air di empangan serta ramalan kemarau dapat dibuat dalam tempoh 2 hingga 12 bulan ke hadapan.</p> <p>JPS Malaysia juga telah menyediakan laporan berkala iaitu pelaporan secara mingguan meliputi data aras empangan,</p>

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR BERHUBUNG KESIAPSIAGAAN KERAJAAN NEGERI DALAM MENGHADAPI MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025 BAGI DEWAN NEGERI SELANGOR KEEMPAT BELAS TAHUN 2022 YANG TELAH DIBENTANGKAN SEMASA MESYUARAT PERTAMA PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 MAC HINGGA 18 MAC 2022 DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
					<p>storan dan trend. Pelaporan bulanan melibatkan data Standard Precipitation Index (SPI), empangan, kadar luahan sungai, aras air dan ramalan kemarau. Laporan bulanan ini boleh dimuat turun melalui laman sesawang Info kemarau. JPS Malaysia juga menyediakan laporan khas mengikut keperluan Jabatan, Kementerian dan juga Negeri.</p> <p>JPS Malaysia sedang dalam rangka menyediakan Pelan Tindakan Bencana Kemarau yang merangkumi Prosedur Operasi Standard (SOP) lengkap sebelum, semasa dan selepas kemarau. Bersama-sama ini disertakan slaid pembentangan yang mengandungi maklumat Info Kemarau dan Sistem NAWABS yang telah disediakan oleh JPS Malaysia.</p>

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR BERHUBUNG KESIAPSIAGAAN KERAJAAN NEGERI DALAM MENGHADAPI MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025 BAGI DEWAN NEGERI SELANGOR KEEMPAT BELAS TAHUN 2022 YANG TELAH DIBENTANGKAN SEMASA MESYUARAT PERTAMA PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 MAC HINGGA 18 MAC 2022 DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
	5.2	<p>Jawatankuasa menggesa Kerajaan Negeri dapat segera bertindak dengan menubuhkan suatu Jawatankuasa Tindakan yang melibatkan kesemua agensi berkaitan untuk:-</p> <p>5.2.1. belajar dan mengatasi masalah yang dihadapi semasa menangani kemarau 2014 (contoh penambahbaikan jangka masa tindak balas oleh agensi kerajaan negeri, pembenihan hujan yang membawa kepada penurunan hujan di hilir dan bukan lembangan sungai dan sebagainya);</p> <p>5.2.2. mengumpul dan membekalkan data yang komprehensif dan lebih terperinci agar mitigasi untuk menghadapi kemarau dapat dilaksanakan dengan lebih tepat dan menyeluruh;</p> <p>5.2.3. mengkaji secara terperinci sumber air bawah tanah, tasik dan lombong yang boleh digunakan sebagai sumber</p>			

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR BERHUBUNG KESIAPSIAGAAN KERAJAAN NEGERI DALAM MENGHADAPI MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025 BAGI DEWAN NEGERI SELANGOR KEEMPAT BELAS TAHUN 2022 YANG TELAH DIBENTANGKAN SEMASA MESYUARAT PERTAMA PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 MAC HINGGA 18 MAC 2022 DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
		<p>alternatif untuk menghadapi kemarau berpanjangan;</p> <p>5.2.4. mengenalpasti penambahan infrastruktur dan peruntukan yang diperlukan untuk menghadapi kemarau berpanjangan;</p> <p>5.2.5. menubuhkan SOP khas antara agensi mengikut tahap keseriusan (ringan, sederhana, bahaya) bagi menghadapi kemarau yang diramal;</p> <p>5.2.6. menubuhkan sistem komunikasi yang komprehensif dan efektif kepada masyarakat berkenaan tindakan yang wajar diambil mengikut tahap keseriusan yang</p>	√		<p>JPS melalui Kementerian Pertanian dan Industri Makanan (MAFI) telah membekalkan sebanyak 5 buah pam bergerak kitar semula dan sebanyak 19 buah pam lagi akan dibekalkan secara berperingkat untuk penggunaan semula air buangan sawah padi ke sistem pengairan bagi mengurangkan ketidakcukupan bekalan air pengairan semasa musim kemarau di Skim Pengairan Barat Laut Selangor.</p>

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR BERHUBUNG KESIAPSIAGAAN KERAJAAN NEGERI DALAM MENGHADAPI MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025 BAGI DEWAN NEGERI SELANGOR KEEMPAT BELAS TAHUN 2022 YANG TELAH DIBENTANGKAN SEMASA MESYUARAT PERTAMA PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 MAC HINGGA 18 MAC 2022 DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
		<p>disebut;</p> <p>5.2.7. menetapkan KPI pencapaian kesiapsiagaan kemarau bagi setiap agensi dan pemegang taruh yang perlu dicapai sebelum 2025, dan mengadakan mesyuarat berkala untuk memantau progres pencapaian tersebut.</p>			
	5.3	<p>Jawatankuasa juga mencadangkan supaya Kerajaan Negeri meneliti dengan lebih terperinci mengenai proses ekstraksi air laut ataupun <i>desalination</i>, penuaian air hujan berskala besar, sistem telaga, sistem-sistem rawatan berkaitan dan teknologi terkini untuk dijadikan sebagai salah satu sumber persediaan kecemasan sewaktu berlakunya bencana kemarau atau krisis air.</p>			
	5.4	<p>Jawatankuasa menyarankan agar Kerajaan Negeri mengkaji penggunaan sumber air bawah tanah bagi dibekalkan kepada komuniti awam,</p>			

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR BERHUBUNG KESIAPSIAGAAAN KERAJAAN NEGERI DALAM MENGHADAPI MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025 BAGI DEWAN NEGERI SELANGOR KEEMPAT BELAS TAHUN 2022 YANG TELAH DIBENTANGKAN SEMASA MESYUARAT PERTAMA PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 MAC HINGGA 18 MAC 2022 DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
		swasta dan industri memandangkan bukan semua sumber air bawah tanah mempunyai jumlah kapasiti yang cukup untuk disalurkan kepada loji rawatan air.			
	5.5	Jawatankuasa menyarankan Kerajaan Negeri supaya melaksanakan usaha penyambungan sumber air bawah tanah di Sungai Selisek untuk disalurkan terus kepada loji rawatan air memandangkan jumlah kapasiti airnya yang tinggi.			
	5.6	Jawatankuasa mencadangkan Kerajaan Negeri dapat mengkaji teknologi rawatan air bawah tanah memandangkan pihak Jabatan Mineral Dan Geosains Malaysia (JMG) tidak mempunyai kepakaran sedemikian dan hanya berkeupayaan untuk membina telaga.			
	5.7	Jawatankuasa juga mencadangkan supaya Kerajaan Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dan agensi-agensi berkaitan mengadakan sesi libat urus bersama komuniti setempat, pihak			

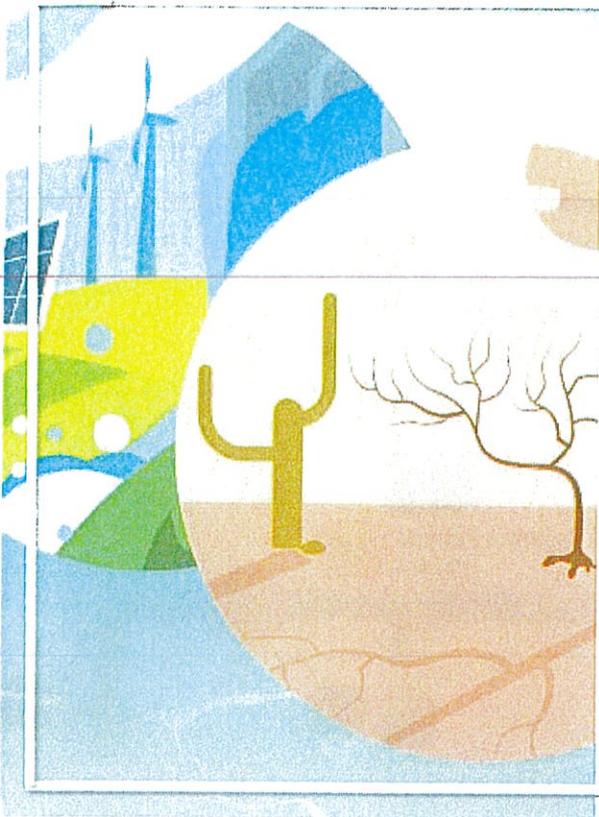
MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR BERHUBUNG KESIAPSIAGAAN KERAJAAN NEGERI DALAM MENGHADAPI MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025 BAGI DEWAN NEGERI SELANGOR KEEMPAT BELAS TAHUN 2022 YANG TELAH DIBENTANGKAN SEMASA MESYUARAT PERTAMA PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 MAC HINGGA 18 MAC 2022 DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
		<p>swasta dan industri yang berminat untuk menggunakan sumber air bawah tanah bersama-sama dengan pemegang taruh berkaitan.</p>			
		<p>5.8 Jawatankuasa turut mencadangkan Kerajaan Negeri supaya menyegerakan libat urus bersama pemilik-pemilik tanah dan kajian kualiti air bagi kolam-kolam air (tasik/bekas lombong) yang berada di bawah milikan persendirian bagi mendapatkan persetujuan untuk menggunakan sumber air mereka sebagai sumber alternatif terutamanya semasa kecemasan.</p>			

PROGRAM PEMBANGUNAN WATER BALANCE BAGI PENGURUSAN SUMBER AIR NEGARA

Established Water Balance Model

Nile River, Egypt
(3,254,555 km²)

Tarim River, China
(557,000 km²)

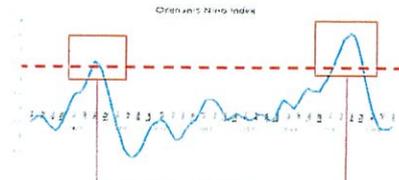

Murrumbidgee, Australia
(84,000 km²)

Benefits of Water Balance Modelling

- ✓ Updated information of Water Availability
- ✓ Current & Projected Water Demand
- ✓ Water Transfer Option (Inter basin & Intra basin)
- ✓ Water Storing & Allocation
- ✓ Integration of surface water & groundwater

Drought in Malaysia

Monthly Volume (2008-2016)

General observations: larger seasonal variations; greater climate variability

Strong El Nino; Water rationing in 2015

Catu air jika panas berterusan

Paras air takungan Kolang Bukit Merah semakin susut

Jawatankuasa khas pantau air Pahang

Y.B. TUAN IR IZHAM HASHIM
 AHLI MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI (EXCO)
 SELANGOR DARUL EHSAN

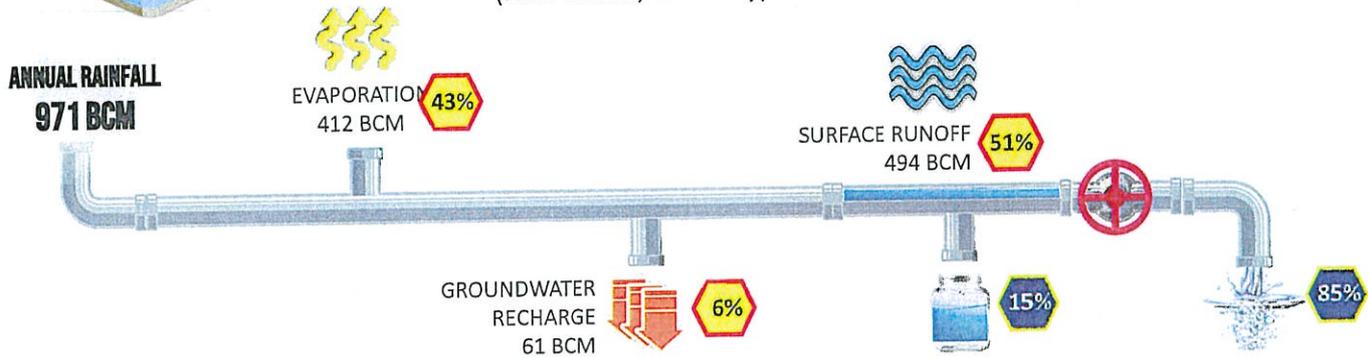
WATER BALANCE MANAGEMENT

WATER BALANCE

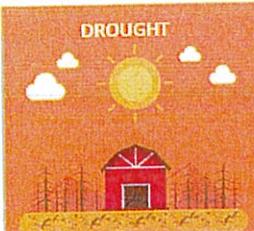
The amount of water entering and leaving a control space during a specific time period

WATER BALANCE MANAGEMENT

Balance of supply and demand in a domain (river basin; territory)

NATIONAL WATER BALANCE MANAGEMENT SYSTEM (NAWABS)

use the water balance concept to make better informed water planning and operational decisions during drought & dry period

PROJECT OBJECTIVES

to conduct water balance study and develop a DMSS for short- and long-term.

NAWABS

- ❖ Water availability base on different climate scenario
- ❖ Planning, water allocation and water prioritisation on the water resources during drought
- ❖ Using drought index/WRI to evaluate drought level

OUTPUT NAWABS

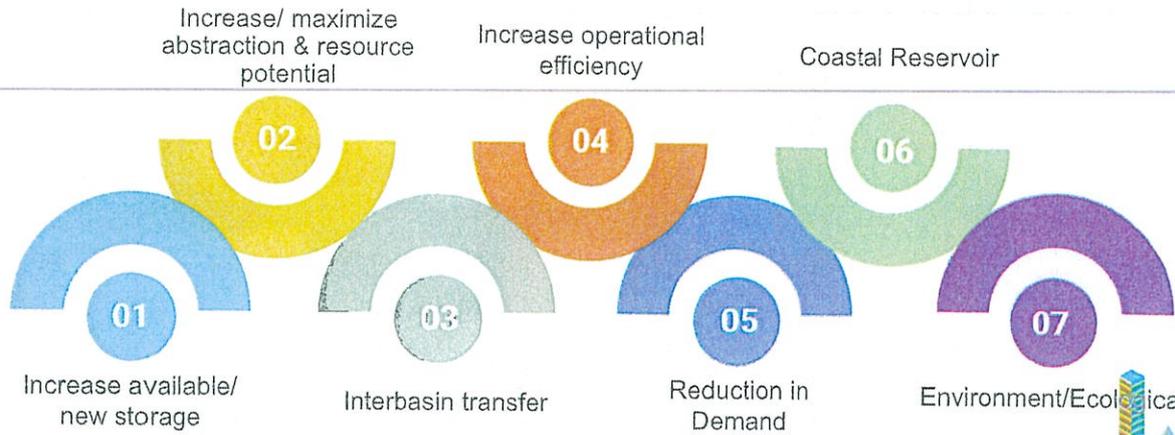

OUTCOME

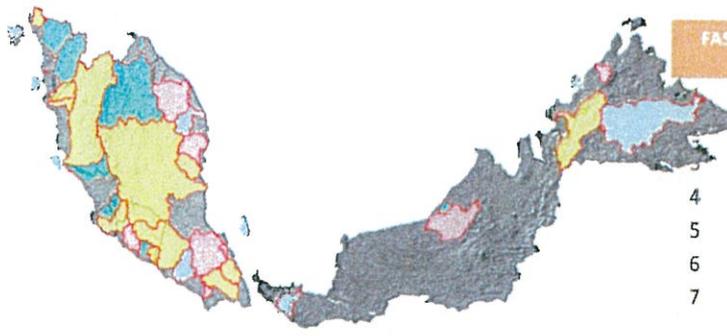
- drought forecast in 2-12 months (long-term)
- drought warning in 14 days (short-term)

Core

Strategies for Water Resources Improvement in NAWABS

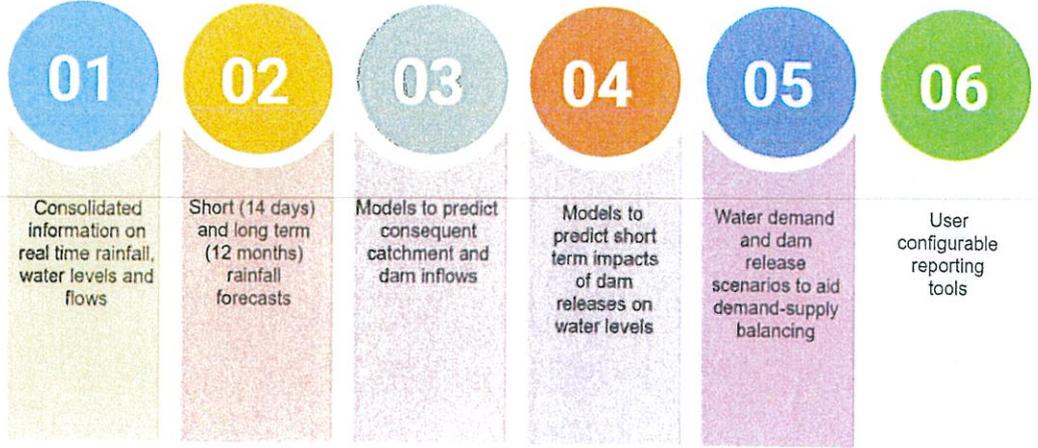
Project Location (Current & Future)

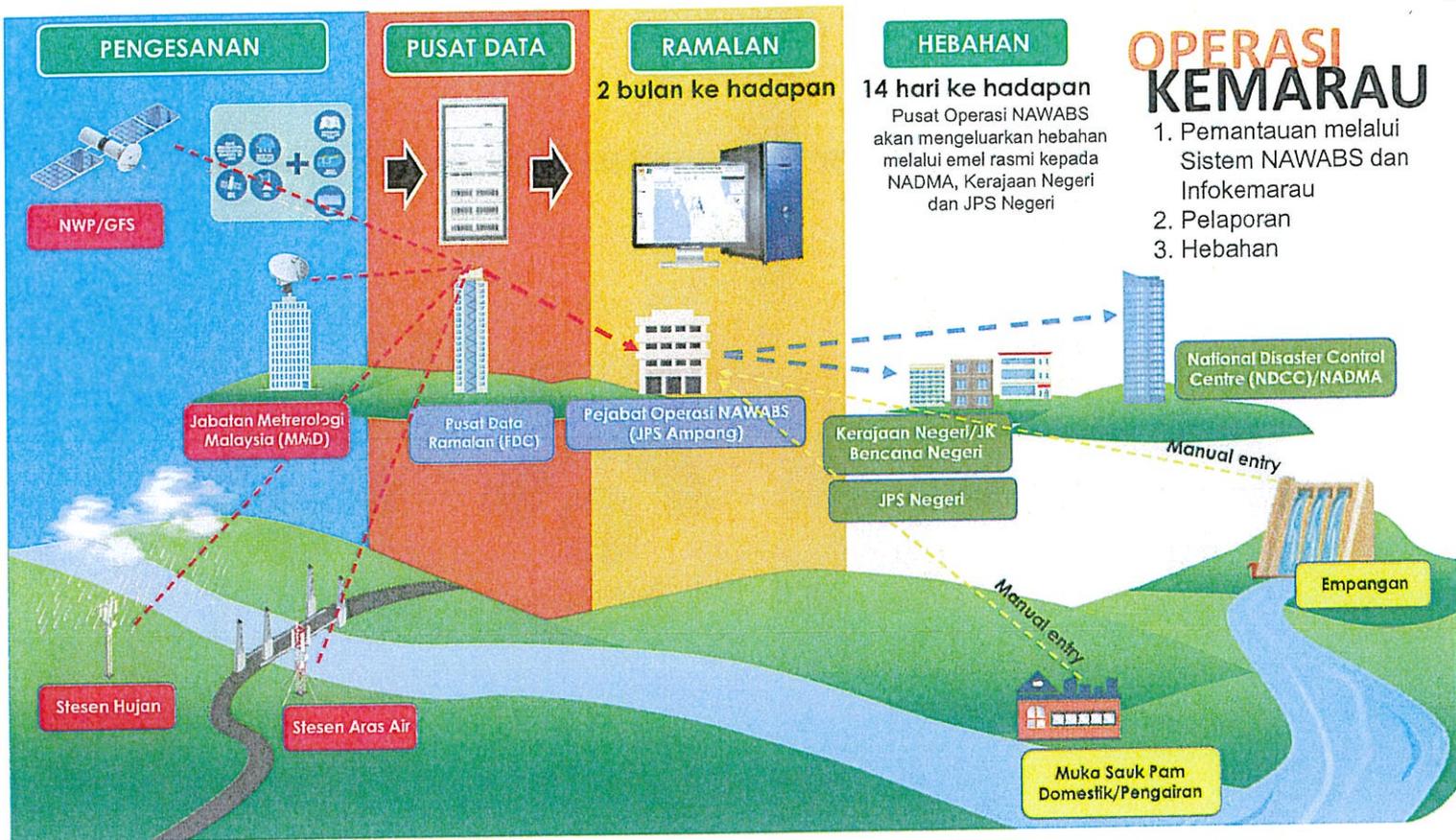

- FASA 1 - RM49.5 juta (2016-2020)**
- 1 Sg Muda
  - 2 Sg Bernam
  - 3 Sg Melaka
  - 4 Sg Kedah
  - 5 Sg Kelantan
  - 6 Sg Klang
  - 7 Sg. Similajau

- FASA 2 - RM45 juta (2020-2025)**
1 Sg Perlis	7 Sg Johor
2 Sg Kerian	8 Sg Sedili Besar
3 Sg Kurau	9 Sg Muar
4 Sg Perak	10 Sg Pahang
5 Sg Langat	11 Sg Kuantan
6 Sg Kesang	12 Sg Padas

Benefits of NAWABS Project

OPERASI KEMARAU

1. Pemantauan melalui Sistem NAWABS dan Infokemarau
2. Pelaporan
3. Hebahan

MAKLUMAT LAMAN SESAWANG INFOKEMARAU DAN NATIONAL WATER BALANCE MANAGEMENT SYSTEM (NAWABS) TAHUN 2022

Sumber Maklumat : Unit Hidroinformatik, Seksyen Sumber Air, Bahagian Peng. Sumber Air & Hidrologi, JPS Malaysia

Pagoh, Johor during a dry spell in 2020. Malaysia's rice production has been impacted by climate change with more than 40,000ha of padi fields destroyed by floods and 9,000ha by drought between 2017 and 2021. An estimated 63,000 ha have been exposed to frequent episodes of dry spells, out of a total of 350,000ha of padi fields. – Filepic/The Star

ISI KANDUNGAN

- Punca Kuasa
- Takrifan Kemarau
- Sistem Kemarau : InfoKemarau dan NAWABS
- Promosi Sistem NAWABS

PUNCA KUASA

PERATURAN TETAP OPERASI
(PTO) PENGENDALIAN BENCANA
KEMARAU, MAJLIS
KESELAMATAN NEGARA,
JABATAN PERDANA MENTERI
JILID VII
23 DISEMBER 2011

TAKRIFAN KEMARAU

---

1. Kemarau secara amnya ditakrifkan sebagai keadaan kering luar biasa yang mengakibatkan ketidakseimbangan hidrologi yang serius kepada kawasan yang terlibat.
2. Takrifan kemarau yang lebih tepat dan digunakan di dalam peraturan ini terbahagi kepada empat iaitu Kemarau Metereologi, Kemarau Hidrologi, Kemarau Pertanian dan Kemarau Sosio-Ekonomi

KESAN AKIBAT KEMARAU

Kekerapan musim kering dan panas telah meningkat sejak 1970-an di Malaysia

Climate Change Scenarios For Malaysia 2001-2009

1990

Krisis Air Melaka & Johor

- Penyusutan air kritikal
- Empangan Durian Tunggal, Melaka
- Loji Rawatan Air, Johor

1997-1998

Kejadian Kemarau (El-Nino)

- Catuan air
- Libatkan 3.2 juta penduduk
- Tempoh : 6 bulan
- 7 negeri terjejas
- Perlis, Kedah, Perak, Selangor, Kuala Lumpur, Negeri Sembilan & Melaka
- Kerugian : RM27 bilion

2005

Krisis Air Negeri Sembilan

- Catuan air
- Melibatkan 500,000 penduduk (Seremban & Gemas)
- Tempoh : 5 bulan

2007

Catuan Air Pengaliran

- Fenomena cuaca ekstrem

2015 / 2016

Kejadian Kemarau (El-Nino)

- Penyusutan storan empangan <50% storan
- Empangan Muda, Beris, Air Itam, Bukit Merah, Timah Tasoh & Durian Tunggal

2014

Cuaca Panas & Kering

- Catuan air
- Selangor, Kuala Lumpur & Johor
- Kerugian
- RM 90 juta : 8,000 pesawat (Kelantan)
- RM 15 juta : Nestle
- RM 11.2 juta sebulan : Monin Asia KL
- RM 40 juta : Panasonic lepaskan tempahan
- RM 10-50 juta : bantuan sektor pertanian

2010

Kejadian Kemarau (El-Nino)

- Cuaca panas/kering berjerebu
- Kota Kinabalu, Sabah dan daerah Beaufort, Papar, Tuaran.
- Kebakaran hutan sukar dikawal

PERANAN JPS

1. Membantu usaha-usaha mencegah kemarau dengan bantuan peralatan dan kepakaran
2. Memberi maklumat sumber air permukaan
3. Mengeluarkan amaran dan penamatan amaran kemarau hidrologi setelah mendapat persetujuan daripada MKN
4. Menguruskan pengaliran air ke kawasan pertanian.

TAKRIFAN KEMARAU

Kemarau secara amnya ditakrifkan sebagai keadaan kering luar biasa yang mengakibatkan ketidakseimbangan hidrologi yang serius kepada kawasan yang terlibat.

kekurangan hujan untuk satu tempoh masa yang panjang

Indikator

apabila defisit jumlah hujan kumulatif melebihi 35% dari normal untuk tempoh 3 bulan dan 6 bulan semasa.

**KEMARAU
METEOROLOGI**

**KEMARAU
HIDROLOGI**

apabila berlaku penurunan berterusan kadar luahan sungai, paras air permukaan empangan dan paras air tanah (JMG)

Indikator 1

sungai yang mengalami kadar alir rendah melebihi 5 tahun tempoh ulangan (ARI) berterusan untuk tempoh 3 bulan dianggap mengalami kemarau.

Indikator 2

aras air empangan berada di bawah aras berjaga-jaga untuk sekurang-kurangnya 2 bulan dalam tempoh 3 bulan berturut-turut. 7

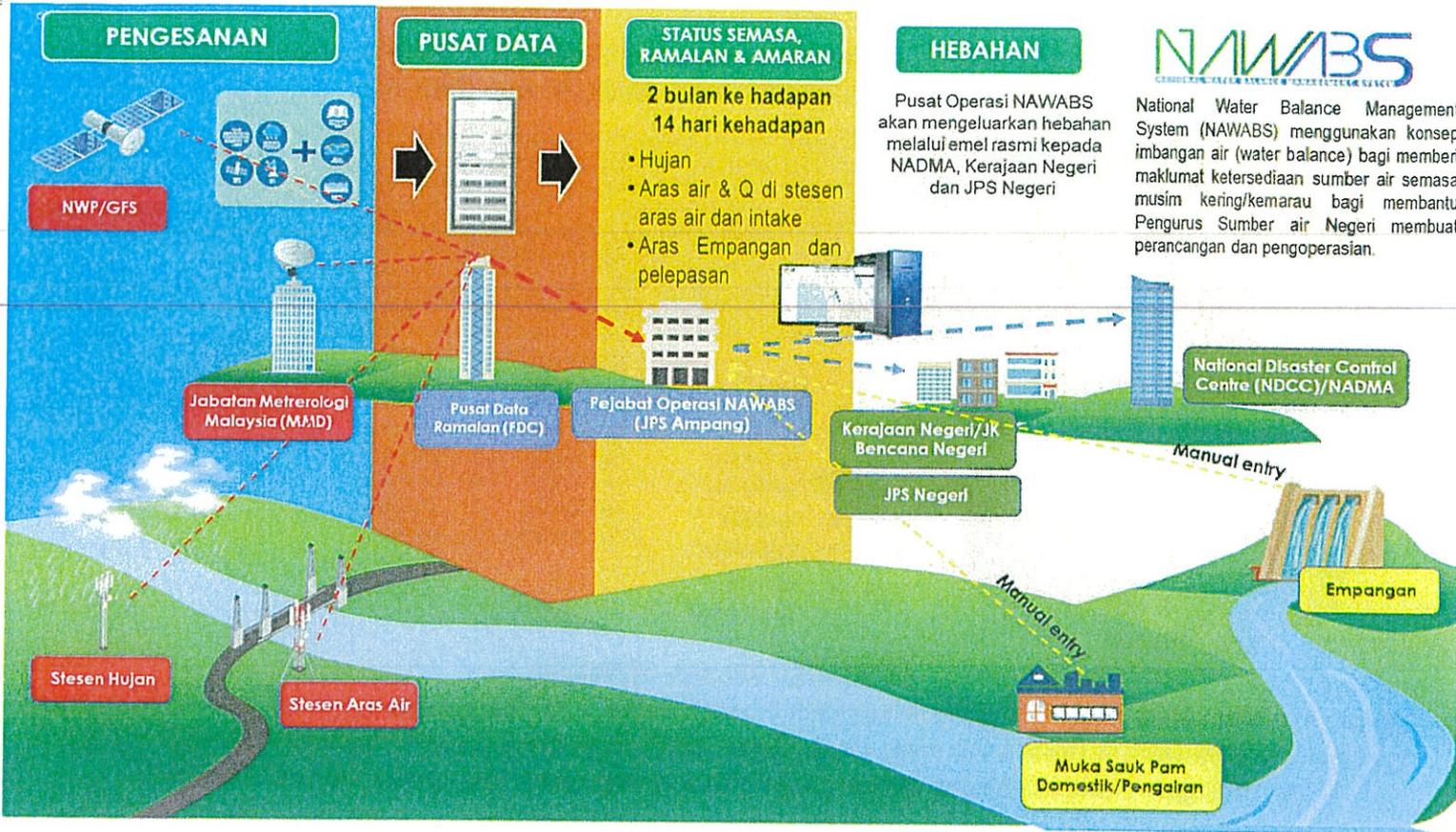
OPERASI KEMARAU DI JPS

Bermula sejak tahun 2001 dengan membangunkan Laman Web Info Kemarau yang memaparkan status semasa aras empangan, kadar luahan dan hujan bagi stesen-stesen hidrologi di seluruh Malaysia. Telah digunakan oleh pelbagai pihak termasuk wartawan dalam melaporkan status empangan di dalam akhbar tempatan

JPS juga menggunakan maklumat tersebut semasa pembentangan di peringkat kementerian dan NADMA

Pada tahun 2016 (RMK-11), Kajian dan Pembangunan Sistem NAWABS telah dimulakan bagi 19 lembangan sungai di seluruh Malaysia.

Pada tahun 2020/2021, Laman Web NAWABS bagi Lemb. Sg Muda, Sg. Kedah, Sg Bernam, Sg Kelantan dan Sg. Melaka telah siap, Sg Similajau di Bintulu dan Sg Klang pula akan siap pada September 2022 dan melalui laman web ini, status dan ramalan kemarau dapat dilaporkan

- Fenomena El-Nino mengakibatkan perubahan cuaca pada 1997-1998
- Kejadian kemarau teruk di Malaysia pada tahun 1998
- Website InfoKemarau telah dibangunkan pada awal tahun 2000 dan telah melalui proses penambahbaikan pada tahun 2008 & 2015
- JPS Malaysia – Memberi maklumat awal sebelum berlakunya kemarau kepada agensi-agensi berkaitan dan juga orang awam melalui Sistem Pemantauan Kemarau secara 'online'.

Pemantauan Kemarau - InfoKemarau

INFO KEMARAU

RISQ STANDARD PRECIPITATION INDEX (SPI) STORAGE DAM RIVERFLOW RAINFALL WATERLEVEL DEBIT

ABOUT INFO KEMARAU

Tweets

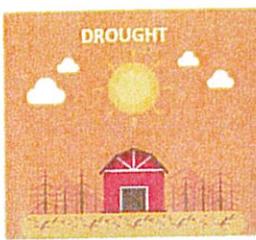
STATE LOGIN

RELATED LINKS

Storan Empangan

Aras Air dan Kadar Alir

**PEMBANGUNAN WATER BALANCE BAGI PENGURUSAN SUMBER AIR NEGARA (FASA 1 & FASA 2)
VOT P33 13400 515 2406 dan VOT P33 13400 515 2407 (RMK-11 dan RMK-12)**

NAWABS menggunakan konsep keseimbangan air (water balance) bagi memberi maklumat kepada perancangan dan operasi sumber air semasa musim kering dan kemarau

OBJEKTIF PROJEK

1. Melaksanakan kajian *water balance*, pengurusan permintaan air, pemuliharaan sumber air, *environmental flow* dan *water-energy-food nexus study* serta *water footprint study*
2. Membangunkan *water balance system (DMSS)* bagi membantu pengurusan sumber air

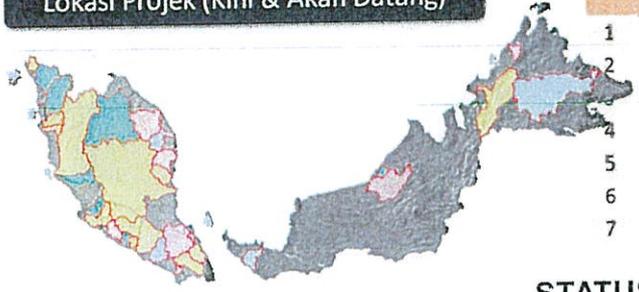
NAWABS

OUTCOME

ramalan 2-12 bulan ke hadapan (jangka panjang)

amaran kemarau 14 hari ke hadapan (jangka pendek)

Lokasi Projek (Kini & Akan Datang)

FASA 1 - RM49.5 Juta (2016-2025)

1	Sg Muda
2	Sg Bernam
3	Sg Melaka
4	Sg Kedah
5	Sg Kelantan
6	Sg Klang
7	Sg. Similajau

FASA 2 - RM45 Juta (2020-2025)

7	Sg Johor
8	Sg Sedili Besar
9	Sg Muar
10	Sg Pahang
11	Sg Kuantan
12	Sg Padas

STATUS PROJEK SEMASA

Sehingga Mac 2022, bagi Program NAWABS F1 sebanyak 5 lembangan telah siap pada tahun 2020 dan 2 lembangan sungai akan siap pada Ogos 2022. Manakala bagi Program NAWABS F2, 12 lembangan sungai sedang dalam pelaksanaan dan akan siap pada tahun 2024/2025

PELAPORAN

LAPORAN MINGGUAN - SETIAP SELASA

aras empangan, storan dan trend dilaporkan setiap minggu, dikongsikan dalam group whatsapp Operasi Banjir/Kemarau

LAPORAN BULANAN - SETIAP 15HB

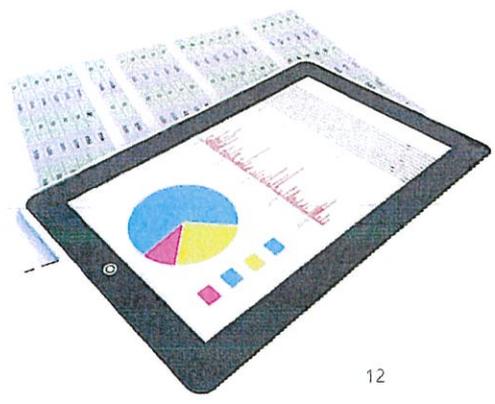
Standard Precipitation Index (SPI), empangan, kadar luahan sungai, aras air dan ramalan kemarau dilaporkan dalam setiap bulan dan dikongsikan kepada JPS Negeri melalui emel

Nota : Laporan ini boleh dimuat turun melalui laman sesawang infokemarau.water.gov.my dan JPS InfoPortal di ruangan KMS

LAPORAN KHAS - MENGIKUT KEPERLUAN

empangan, kadar luahan sungai, aras air dan ramalan kemarau dilaporkan sekiranya ada pembentangan kepada kementerian dan NADMA

- perbandingan dengan hujan Long Term Mean (LTM) - 51 stesen hujan
- Low Flow Analysis (2, 5, 10, 20 ARI) - 25 stesen
- Storan empangan di bawah waspada - 23 empangan

PROMOSI PROGRAM NAWABS

13

SKOP PROGRAM NAWABS

1. Kajian Water Balance
2. Kerja Ukur Kejuruteraan
3. Perolehan ICT - Hardware, Software dan Pembangunan Sistem
4. Eksplorasi Air Tanah
5. Pembinaan Stesen Telemetry di Rumah Pam/Ibu Bekalan Pengairan
6. Program Kesedaran Sumber Air

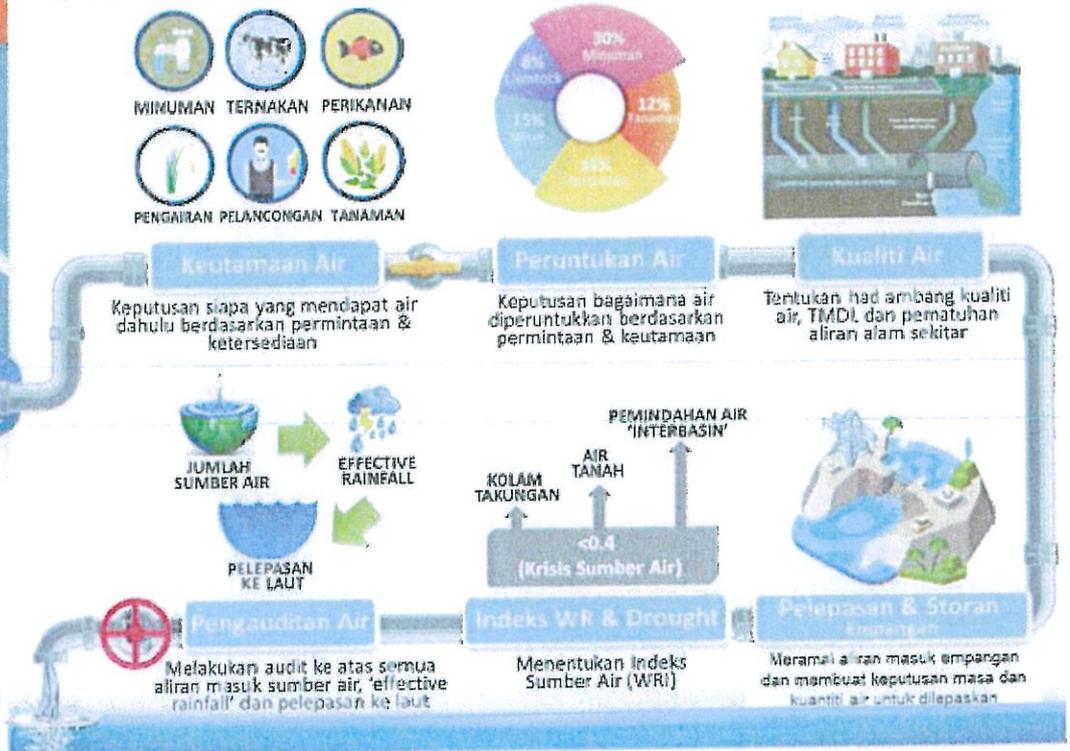
14

KAJIAN SUMBER AIR

- ✓ Water Resources Balance Study
- ✓ Demand Management Study
- ✓ Water Resources Conservation Plan
- ✓ Environmental Flow Study
- ✓ WEF & Water Footprint Study

OUTPUT NAWABS

← → ↻ 📍 navabs.water.gov.my

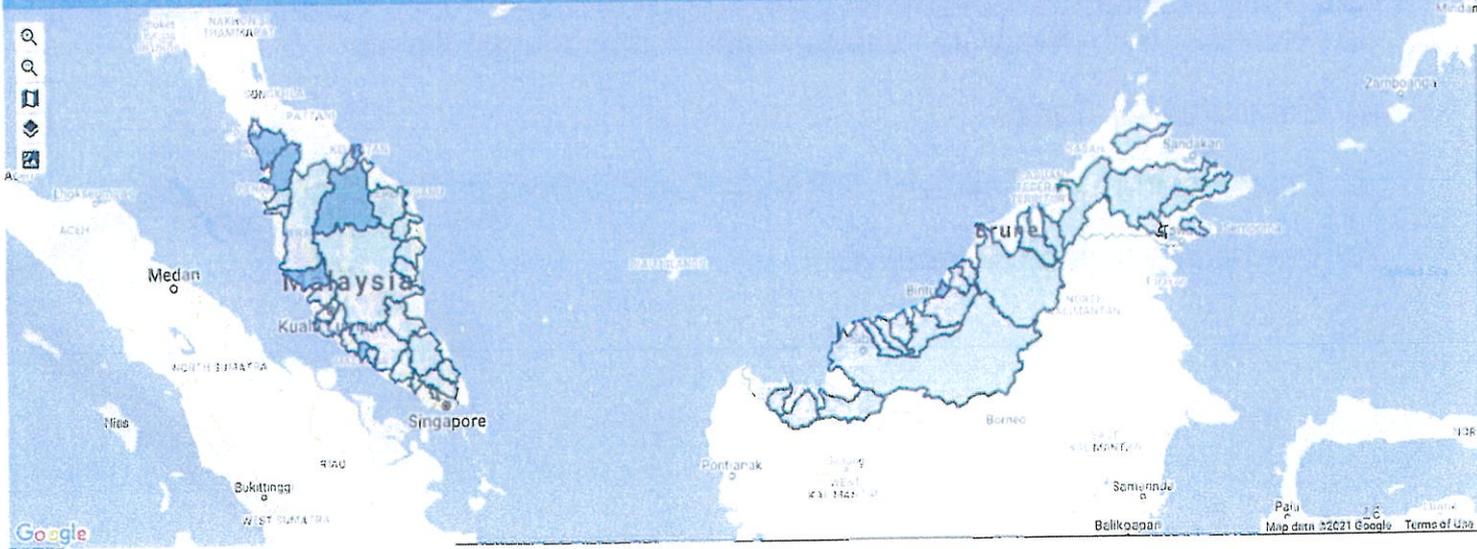
+603-42895400 +603-42564037 nawabs@water.gov.my

THE OFFICIAL WEBSITE OF NATIONAL WATER BALANCE MANAGEMENT SYSTEM

DEPARTMENT OF IRRIGATION AND DRAINAGE, MINISTRY OF ENVIRONMENT AND WATER

- MAP
- CURRENT
- ABOUT NAWABS
- CONTACT
- OTHER LINKS

Google

Map data ©2021 Google Terms of Use

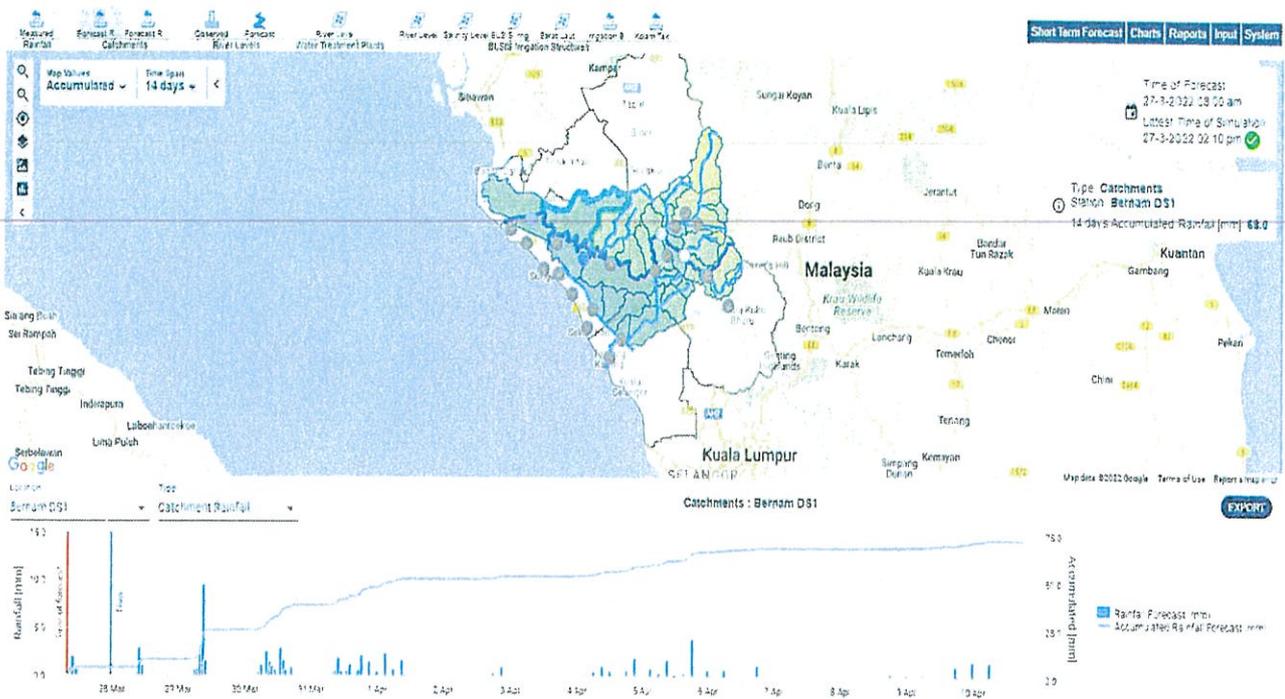

OPERATIONAL PAGE OF NAWABS SUNGAI BERNAM

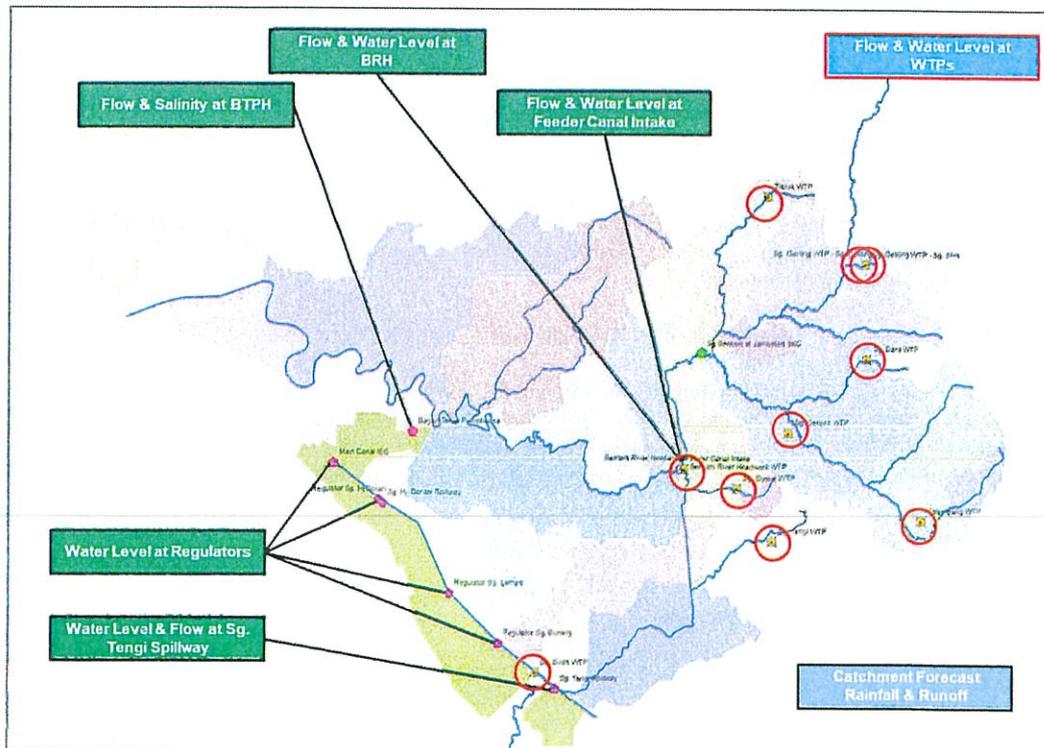
DEPARTMENT OF IRRIGATION AND DRAINAGE, MINISTRY OF ENVIRONMENT AND WATER

Layers

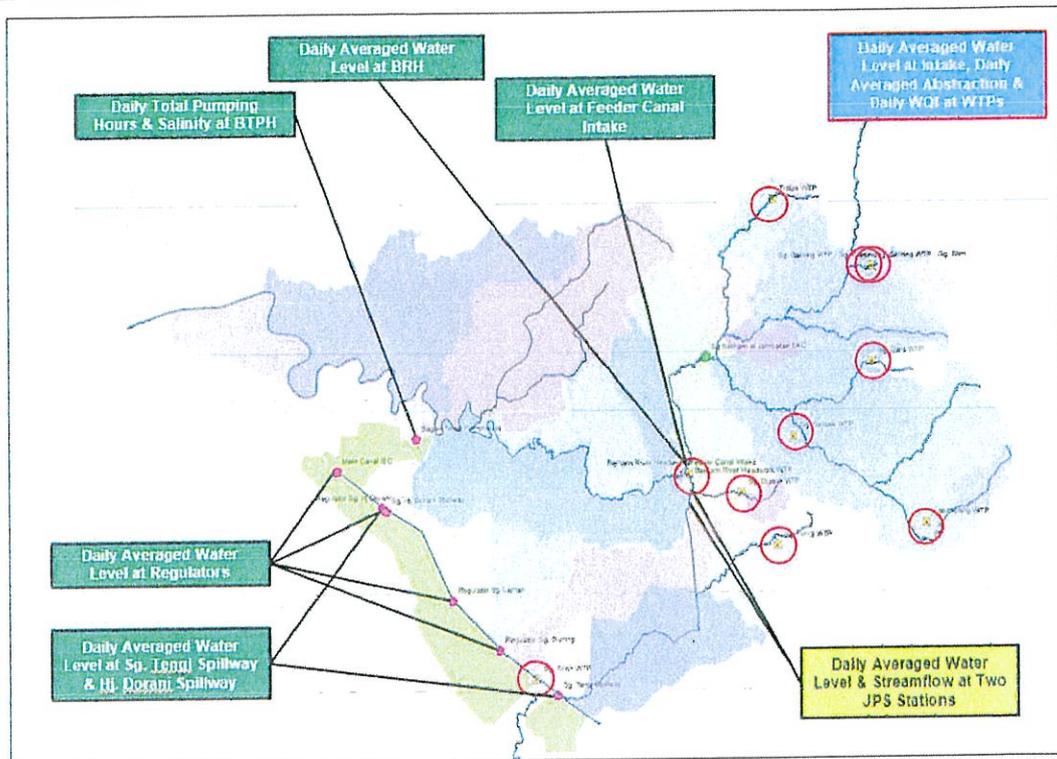
- Forecast Rainfall [mm]
  - < 1
  - 10
  - 20
  - 50
  - 100
  - 200
  - 300
  - 500
  - 1000
  - >1000
- Forecast Runoff [m³.s]
- River Levels**
  - Observed
  - Forecast
- Water Treatment Plants**
  - River Level at Intake
- BLSIS Irrigation Structures**
  - River Level
  - Salinity Level

MAKLUMAT YANG DIPEROLEHI STATUS SEMASA DAN RAMALAN BERKAITAN SUMBER AIR

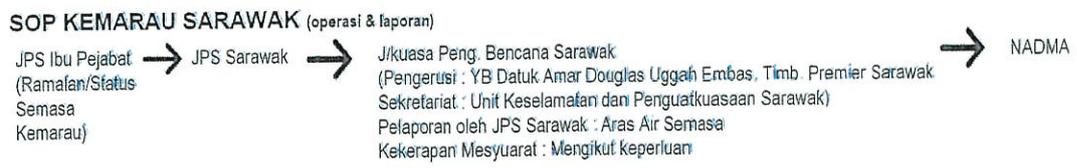
MAKLUMAT YANG DIPEROLEHI HISTORICAL DATA

MODUL 1 : AKTIVITI BERKUMPULAN PENYEDIAAN SOP SEBELUM KEMARAU

1. Menilai penglibatan JPS Negeri/Agensi Bencana/BRE/NADMA dalam Operasi Kemarau
  - a) Nyatakan tahun-tahun yang negeri tuan/puan pernah berhadapan dengan kemarau
  - b) Apakah struktur berkaitan air dalam seliaan/selenggara/operasi (contoh : struktur pengairan, empangan, stn telemetri – hujan, aras air, kadar alir)
  - c) Bagaimana komunikasi antara penjaga empangan/pintu air pengairan dengan JPS Negeri atau JPS Daerah
  - d) Keperluan pengesahan maklumat daripada JPS Negeri/BRE/Kerajaan Negeri (sistem/w.apps/emel/fax)
  - e) Adakah penghantaran pam-pam bagi tujuan pengairan semasa musim kering/tak cukup air dilaksanakan oleh BPME Negeri atau JPS Daerah?
  - f) Apa nama mesyuarat yang disertai khususnya apabila menerima jangkaan/ramalan kemarau
  - g) Berapa kekerapan mesyuarat tersebut diadakan
  - h) Apakah peranan JPS dalam mesyuarat tersebut
  - i) Apakah jenis pembentangan yang disediakan oleh JPS negeri dalam mesyuarat berkaitan kemarau tersebut

1. Kaedah komunikasi dengan JPS Ibu Pejabat dan Agensi Bencana/NADMA
  - a) Adakah pihak tuan (JPS Negeri) pernah memberi hebahan kepada Agensi Bencana berkaitan kemarau
  - b) Adakah tuan merasakan SOP berkaitan kaedah komunikasi dengan Agensi Bencana untuk kemarau sama dengan banjir?
  - c) Sila sediakan Carta Alir dan senaraikan Nama Agensi Bencana yang akan dimasukkan dalam Dokumen SOP Kemarau yang akan disediakan selepas Mesyuarat ini

Contoh :

MODUL 2 : PENYEDIAAN SOP SEMASA KEMARAU

1. JPS melaporkan aras empangan setiap minggu - 23 empangan
2. Aras empangan ini dikongsikan dalam Group W.apps Ops Banjir/Kemarau
3. Pada musim kemarau, dijangka pelaporan aras empangan perlu dikemukakan kepada Ketua Pengarah/KSU - perlu ada penetapan pelaporan sama ada daripada Bahagian Peng. Sumber Air dan Hidrologi atau Bahagian Rekabentuk Empangan
4. Threshold yang digunakan adalah aras empangan/SOP empangan untuk bekalan air (domestik/pengairan)
5. Bagi pemantauan sungai, parameter yang dilaporkan adalah kadar alir sungai. Semua stesen pemantauan kadar alir adalah daripada stesen aras air (baca daripada rating curve). Pemantauan dibuat daripada Sistem InfoKemarau
6. Beberapa perkara yang dicadangkan untuk dimasukkan dalam pelaporan semasa iaitu :
  - a) Aras empangan
  - b) Kadar alir sungai
  - c) Lokasi kawasan pengairan/blok/intake rumah pam/ibu bekalan yang tidak mendapat bekalan air
  - d) Nama intake/muka sauk domestik yang tidak dapat pam disebabkan aras sungai rendah (bukan masalah infra)
  - e) Bilangan pengguna yang tidak mendapat bekalan air domestik
  - f) Lain-lain

Soalan :

1. Perlukah pengesahan daripada Operator Empangan sebelum laporan dikemukakan kepada Peng Tertinggi JPS/KASA (empangan JPS dan Agensi lain)
2. Apakah tindakan yang biasanya diambil semasa aras empangan mula berada kritikal untuk pengairan dan kritikal untuk bekalan air minum

Bahagian Korporat JPS akan menyediakan Kenyataan Media sekiranya ada keperluan

21

MODUL 3 : PENYEDIAAN LAPORAN KEMARAU (SELEPAS)

1. JPS Ibu Pejabat (BSAH) akan menyediakan Laporan Bulanan setiap bulan walaupun bukan musim kemarau
2. Laporan Bulanan akan melaporkan status hujan bulanan dan perbandingan hujan purata jangka panjang (LTM), aras empangan purata, kadar alir purata dan ramalan kemarau di beberapa struktur utama (empangab, aras air, kadar alir) bagi lembangan yang telah siap sistem ramalan kemarau (Sg Muda, Sg Kedah, Sg Bernam, Sg Melaka, Sg Kelantan dan Sg Similajau)
3. Sekiranya Musim Kemarau/El Nino telah diumumkan secara rasmi, satu Laporan Selepas Kemarau perlu disediakan - kerjasama daripada JPS Negeri dan JPS Ibu Pejabat (BSAH dan BRE)
4. Cadangan maklumat dalam Laporan tersebut :
  - a) Keluasan kawasan yang menerima impak kemarau - kawasan tidak bertanam/terjejas/catuan air minum
  - b) Anggaran kerugian - kawasan pertanian/industri/domestik
  - c) Rekod aras air terendah pada setiap stesen aras air/baraj/empangan/ibu bekalan/rumah pam
  - d) Punca kemarau yang telah dikenalpasti – bilangan hari tanpa hujan, jumlah hujan smasa kemarau
  - e) Tempoh masa berlaku kemarau
  - f) Tindakan yang diambil semasa kemarau - mobilised pump, catuan
  - g) Cadangan penyelesaian - meningkatkan storan, penggunaan air tanah, penggunaan Takungan Air Pinggiran Sungai (TAPS)
  - h) Senarai mesyuarat berkaitan bencana yang dihadiri
  - i) Kenyataan akhbar/media massa

22

Pemantauan Status Semasa Luahan Sungai

Merujuk kepada **Peraturan Tetap Operasi Bencana Kemarau** yang telah digariskan oleh Majlis Keselamatan Negara, tahap amaran kemarau hidrologi bagi **Pemantauan Status Semasa Luahan Sungai** akan diisytihar berpandukan kaedah-kaedah seperti berikut :-

Status	Kriteria
Waspada	Aras sungai berada di bawah aras normal untuk sekurang-kurangnya 2 bulan selama tiga bulan berturut-turut
Amaran	Aras sungai berada di bawah aras normal untuk sekurang-kurangnya 6 bulan dalam tempoh 7 bulan berturut-turut dan tahap kemarau sebelumnya telah diisytiharkan WASPADA
Bahaya	Aras sungai berada di bawah normal untuk 7 bulan berturut-turut atau lebih dan tahap kemarau sebelumnya telah diisytiharkan WASPADA dan AMARAN

23

Maklumat Aras Air Sungai Rekod Luahan Sungai pada Januari 2022

B.	NAMA STESEN	NEG ERI	PARAS NORMAL SUNGAI (m)	PURATA PARAS SUNGAI BULAN DISEMBER (m)	PURATA KADARALIR SUNGAI BULAN DISEMBER (m ³ /s)	PURATA PARAS SUNGAI BULAN JANUARI (m)	PURATA KADARALIR SUNGAI BULAN JANUARI (m ³ /s)	KADARALIR KEMARAU TEMPOH ULANGAN UNTUK 7 HARI KADARALIR RENDAH (m ³ /s)			
								2-Tahun	5-Tahun	10-Tahun	20-Tahun
01	SG.MUAR DI BULOH KASAP	JHR	7.49	5.92	37.05	7.29	76.82	8.05	5.05	4.2	3.2
02	SG.BEKOK DI BT.77 JLN Y.P	JHR	5.94	4.70	22.23	4.33	15.23	1.88	0.73	0.35	0.14
03	SG. JOHOR AT RANTAU PANJANG	JHR	4.00	3.03	25.08	3.64	39.79	8.14	4.79	3.15	1.9
04	SG. MUDA AT JAMBATAN SYED OMAR	KDH	8.00	3.92	0.14	6.36	25.41	17.6	10.96	9.33	8.6
05	SG.GALAS DI DABONG	KEL	28.00	29.96	914.27	33.72	1686.49	195.13	101.74	61.48	33.74
06	SG KELANTAN DI KUSIAL	KEL	10.00	10.48	740.00	10.06	588.00	155.4	98.9	70.5	48.5
07	SG LINGGI AT SUA BETONG	N S	5.00	3.58	0.73	3.29	-	3.47	1.73	1.07	0.65

24

Maklumat Aras Air Sungai Rekod Luahan Sungai pada Januari 2022

B.	NAMA STESEN	NEG ERI	PARAS NORMAL SUNGAI (m)	PURATA PARAS SUNGAI BULAN DISEMBER (m)	PURATA KADARALIR SUNGAI BULAN DISEMBER (m ³ /s)	PURATA PARAS SUNGAI BULAN JANUARI (m)	PURATA KADARALIR SUNGAI BULAN JANUARI (m ³ /s)	KADARALIR KEMARAU TEMPOH ULANGAN UNTUK 7 HARI KADARALIR RENDAH (m ³ /s)			
								2-Tahun	5-Tahun	10-Tahun	20-Tahun
08	SG.BENTONG DI KUALA MARONG	PHG	86.00	86.08	17.71	85.75	11.46	2.77	1.64	1.16	0.83
09	SG.KUANTAN DI BUKIT KENAU	PHG	17.00	16.77	18.68	15.04	-	8.28	1.5	0.91	0.64
10	SG.PAHANG DI SUNGAI YAP	PHG	44.00	45.87	942.81	45.89	942.81	104.52	51.78	32.16	20.05
11	SG.TRIANG DI JAM.KERETAPI	PHG	31.00	32.15	37.57	32.60	55.12	18.11	7.31	3.33	0.9
12	SG.PAHANG DI TEMERLOH (LUBUK PASU)	PHG	26.00	27.07	1722.61	26.68	1429.46	165.43	110.86	90.75	78.44
13	SG. KULIM DI ARA KUDA	P.P	7.00	5.61	0.06	5.52	0.05	-	-	-	-
14	SG.MUDA DI LADANG VICTORIA	P. P	3.50	3.37	86.41	2.72	30.21	15.75	9.83	8.2	7.39
15	SG PLUS DI KG.LINTANG	PRK	52.00	53.04	46.05	52.64	27.77	13.3	9.29	7.41	6.03
16	SG.PERAK DI ISKANDAR BRIDGE	PRK	32.00	32.42	215.00	32.41	215.00	122.65	68.94	45.49	29.16

25

Maklumat Aras Air Sungai Rekod Luahan Sungai pada Januari 2022

B.	NAMA STESEN	NEG ERI	PARAS NORMAL SUNGAI (m)	PURATA PARAS SUNGAI BULAN DISEMBER (m)	PURATA KADARALIR SUNGAI BULAN DISEMBER (m ³ /s)	PURATA PARAS SUNGAI BULAN JANUARI (m)	PURATA KADARALIR SUNGAI BULAN DISEMBER (m ³ /s)	KADARALIR KEMARAU TEMPOH ULANGAN UNTUK 7 HARI KADARALIR RENDAH (m ³ /s)			
								2-Tahun	5-Tahun	10-Tahun	20-Tahun
17	SG. KERIAN DI SELAMA	PRK	10.00	8.21	11.56	7.82	7.18	10.13	6.09	4.21	2.84
18	SG.LANGAT DI DENGKIL	SEL	4.00	4.99	158.07	4.30	88.09	7.29	4.31	3.15	2.41
19	SG.BERNAM DI JAMBATAN SKC	SEL	16.60	17.34	79.54	16.93	55.35	15.79	12.17	10.88	10.12
20	SG.BERNAM DI TANJUNG MALIM	SEL	38.30	36.89	4.68	36.77	3.96	3.27	2.28	1.97	1.81
21	SG.LANGAT DI KAJANG	SEL	22.89	22.76	17.69	22.43	8.57	2.29	1.13	0.79	0.61
22	SG SELANGOR DI RANTAU PANJANG	SEL	4.50	5.72	83.39	5.15	57.22	18.87	13.07	9.95	7.4
23	SG LUI DI KG. SG LUI	SEL	74.80	74.85	7.76	-	-	0.65	0.37	0.24	0.16
24	SG SEMENYIH DI RINCHING	SEL	22.00	20.85	14.26	20.71	9.37	1.93	1.14	0.96	0.88
25	SG DUNGUN DI JAM JERANGAU	TER	5.80	-	-	-	-	26.84	12.81	6.12	1.14

26

Pemantauan Status Semasa Aras Empangan

Merujuk kepada **Peraturan Tetap Operasi Bencana Kemarau** yang telah digariskan oleh Majlis Keselamatan Negara, tahap amaran kemarau hidrologi bagi **Pemantauan Status Semasa Aras Empangan** akan diisytiharkan berpandukan kaedah-kaedah seperti berikut :-

Status	Kriteria
Waspada	Aras empangan berada di bawah aras normal untuk sekurang-kurangnya 2 bulan selama tiga bulan berturut-turut
Amaran	Aras sungai berada di bawah aras normal untuk sekurang-kurangnya 6 bulan dalam tempoh 7 bulan berturut-turut dan tahap kemarau sebelumnya telah diisytiharkan WASPADA
Bahaya	Aras sungai berada di bawah normal untuk 7 bulan berturut-turut atau lebih dan tahap kemarau sebelumnya telah diisytiharkan WASPADA dan AMARAN

27

Maklumat Aras Air Empangan Rekod Aras Empangan pada Januari 2022

Bil.	Id Stesen	Negeri	Nama Empangan	Normal Level (M)	Min Level (M)	Max Level (M)	Aras Air Min Bulan Januari (M)	Aras Air Max Bulan Januari (M)	Aras Air Purata Bulan Disember (M)	Aras Air Purata Bulan Januari (M)	Perbezaan Aras Air Purata Bulanan (M)	Storan Empangan (%)
1	1832401	JHR	EMPANGAN MACHAP	15.85	13.10	19.4	15.62	16.30	16.01	15.90	- 0.11	100.00
2	1931425	JHR	EMPANGAN SEMBRONG	10.00	6.00	13.8	9.21	10.00	9.36	9.70	+ 0.34	91.13
3	2030401	JHR	EMPANGAN BEKOK	15.50	8.70	22.00	14.45	16.63	14.94	16.18	+ 1.24	72.28
4	2536468	JHR	EMPANGAN LABONG	8.03	7.01	10.06	7.13	7.62	7.00	7.52	+ 0.52	69.62
5	6397405	KDH	EMPANGAN PADANG SAGA	21.15	18.50	22.60	19.17	19.38	19.48	19.24	- 0.24	92.21
6	5907401	KDH	EMPANGAN BERIS	84.00	68.00	86.40	83.31	83.53	83.64	83.44	- 0.20	93.31
7	5919403	KEL	EMPANGAN BUKIT KWONG	16.75	12.20	17.72	15.23	15.85	17.12	15.59	- 1.53	66.48
8	6207480	KDH	EMPANGAN PEDU	97.56	67.07	97.56	94.60	96.87	96.00	95.70	- 0.3	89.71
9	6307480	KDH	EMPANGAN AHNING	113.00	101.90	114.00	111.44	112.54	107.27	111.88	+ 4.61	95.36
10	6108480	KDH	EMPANGAN MUDA	100.60	82.20	103.30	99.35	100.75	89.10	100.19	+ 11.09	87.02
11	2634402	PHG	EMPANGAN ANAK ENDAU	19.00	12.00	21.60	18.78	19.70	19.08	19.08	0.00	66.09

28

Maklumat Aras Air Empangan

Rekod Aras Empangan pada Januari 2022

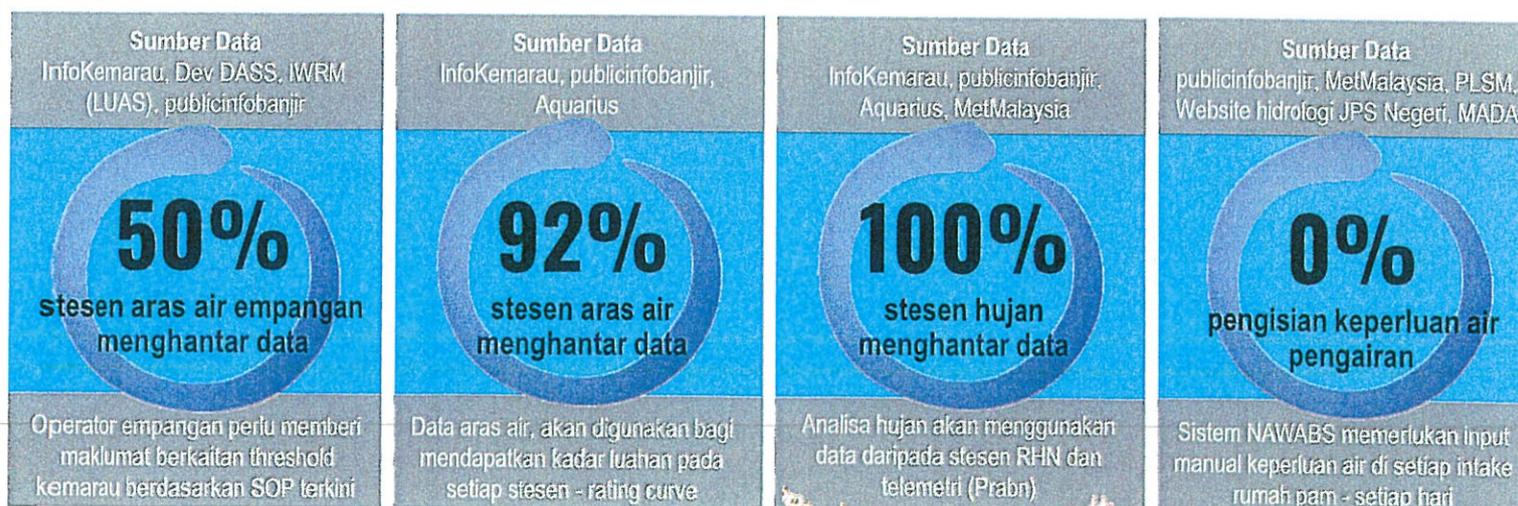
Bil.	Id Stesen	Negeri	Nama Empangan	Normal Level (M)	Min Level (M)	Max Level (M)	Aras Air Min Bulan Januari (M)	Aras Air Max Bulan Januari (M)	Aras Air Purata Bulan Disember (M)	Aras Air Purata Bulan Januari (M)	Perbezaan Aras Air Purata Bulanan (M)	Storan Empangan (%)
12	6502436	PLS	EMPANGAN TIMAH TASOH	29.10	25.30	30.10	27.98	28.92	29.28	28.39	- 0.89	77.67
13	4613401	PRK	EMPANGAN SULTAN AZLAN SHAH	245.00	189.80	245.00	245.10	245.25	245.17	245.14	- 0.03	100.00
14	5006401	PRK	EMPANGAN BUKIT MERAH	8.70	6.40	9.80	6.34	7.19	8.00	6.65	- 1.35	29.65
15	3218402	SEL	EMPANGAN LANGAT	220.96	204.21	220.96	221.08	221.13	220.72	221.09	+ 0.37	100.00
16	3517401	SEL	EMPANGAN SUNGAI SELANGOR	220.00	184.63	220.00	220.15	220.30	220.22	220.17	- 0.05	100.00
17	3114401	SEL	EMPANGAN TASIK SUBANG	37.87	34.75	37.87	38.54	38.65	38.64	38.58	- 0.06	100.00
18	3515401	SEL	EMPANGAN SUNGAI TINGGI	59.50	45.03	59.50	59.60	59.82	59.35	59.67	+0.32	101.12
19	3018402	SEL	EMPANGAN SEMENYIH	111.00	84.30	113.90	111.04	111.11	111.07	111.05	- 0.02	100.00
20	3216403	WLY	EMPANGAN BATU	102.70	79	107.3	102.78	103.25	103.54	102.96	- 0.58	100.00
21	3217435	WLY	EMPANGAN KLANG GATE	94	84	98	95.27	95.48	95.64	95.38	- 0.26	100.00

Color Code	Description
Blue	Maximum Level (Balance Storage Above 100%)
Green	Normal Level (Balance Storage Between 100% - 70%)
Yellow	Alert Level (Balance Storage Between 70% - 50%)
Yellow Orange	Warning Level (Balance Storage 50% - 40%)
Red	Danger Level (Balance Storage Below 40%)

29

STATUS DATA DALAM SISTEM INFOKEMARAU DAN NAWABS (JANUARI 2022)

tanggungjawab memastikan ketersediaan data sepanjang masa supaya maklumat yang dikemukakan kepada Kementerian dan NADMA adalah tepat

Nota : Data manual - pelepasan empangan, keperluan air di intake domestik dan pengairan

30

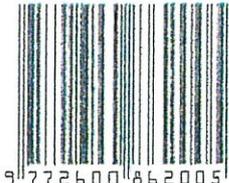
Bahagian
Pengurusan
Sumber Air
dan Hidrologi

Laporan Pemantauan & Ramalan Kemarau

April 2022

eISSN 2600-8629

9 772600 862005

Unit Hidroinformatik
Seksyen Sumber Air
Bahagian Pengurusan Sumber Air dan
Hidrologi

Laporan Pemantauan & Ramalan Kemarau April 2022

Laporan diterbitkan secara bulanan kecuali bulan Disember dan Disember. Laporan ini juga boleh dimuat turun melalui laman sesawang infokemarau.water.gov.my dan JPS InfoPortal di ruangan KMS.

DISCLAIMER:

Laporan ini disediakan berpandukan kepada data-data yang diterima dengan menggunakan analisis-analisis yang tertentu bagi menghasilkannya. Pihak kami tidak bertanggungjawab di atas sebarang ketidaktepatan ataupun kesilapan di dalam laporan yang telah dikeluarkan.

COVER PHOTO:

Cracked soil in a dried paddy field. there are palm tree with background Mount of Kinabalu Borneo, Sabah, Malaysia.
Royalty-free stock photo ID: 260305262 (www.shutterstock.com) by Mohd KhairilX

ISI KANDUNGAN

PENDAHULUAN	1
1. RINGKASAN	2
1.1. Rumusan Data.....	4
2. ANALISIS HUJAN	7
2.1 Senarai Stesen Hujan Pemantauan Kemarau.....	7
2.2 Taburan Hujan Semasa	8
2.3 Taburan Hujan Kumulatif 3 Bulan	8
2.4 Perbandingan Hujan Kumulatif 3 Bulan Semasa dengan Hujan Kumulatif LTM. 8	
2.5 Rumusan daripada Analisis Data Hujan.....	8
3. ANALISIS LUAHAN SUNGAI	13
3.1 Bacaan Purata Luahan Sungai yang dipantau bagi Bulan April 2022.....	13
4. ANALISIS STORAN EMPANGAN.....	16
4.1 Aras Air bagi Empangan-empangan yang Dipantau pada April 2022.....	16
5. RAMALAN SISTEM NAWABS.....	18
5.1. Lembangan Sungai Muda.....	18
5.2. Lembangan Sungai Kedah	19
5.3. Lembangan Sungai Kelantan.....	20
5.4. Lembangan Sungai Melaka	20
5.5. Lembangan Sungai Bernam	21
LAMPIRAN.....	22
Lampiran A – Water Resources Index (WRI) – Jun 2022.....	22
Lampiran A1 – Lembangan Sungai Muda	22
Lampiran A2 – Lembangan Sungai Kedah	24
Lampiran A3 – Lembangan Sungai Kelantan.....	25
Lampiran A4 – Lembangan Sungai Melaka	26
Lampiran A5 – Lembangan Sungai Bernam	27

SENARAI RAJAH

Rajah 1 - Lokasi 51 Stesen Kemarau JPS di Malaysia	9
Rajah 2 - Hujan Bulan April 2022	10
Rajah 3 - Hujan Kumulatif 3 Bulan Semasa	11
Rajah 4 - Peraturan Perbandingan Hujan Kumulatif 3 Bulan Semasa dengan Hujan Kumulatif 3 Bulan LTM	12
Rajah 5 - Ramalan Storan Empangan Beris untuk 2 Bulan Ke hadapan	18
Rajah 6 - Ramalan Storan Empangan Muda untuk 2 Bulan Ke hadapan	18
Rajah 7 - Ramalan Kadar Alir di Sg. Muda untuk 2 Bulan Ke hadapan	18
Rajah 8 - Ramalan Storan Empangan Ahning untuk 2 Bulan Ke hadapan	19
Rajah 9 - Ramalan Storan Empangan Pedu untuk 2 Bulan Ke hadapan	19
Rajah 10 - Ramalan Kadar Alir di Pelubang untuk 2 Bulan Ke hadapan	19
Rajah 11 - Ramalan Storan Empangan Durian Tunggal untuk 2 Bulan Ke hadapan	20
Rajah 12 - Ramalan Storan Empangan Jus untuk 2 Bulan Ke hadapan	21
Rajah 13 - Ramalan Kadar Alir di Jambatan SKC untuk 2 Bulan Ke hadapan	21

SENARAI JADUAL

Jadual 1 - Analisis Hujan bagi Tempoh Februari 2022 sehingga April 2022 di Semenanjung Malaysia	4
Jadual 2 - Analisis Hujan bagi Tempoh Februari 2022 sehingga April 2022 di Sabah & Sarawak	5
Jadual 3 - Peraturan Perbezaan Purata hujan bulanan semasa dengan Purata hujan Bulanan Sebelum	5
Jadual 4 - Peraturan Perbezaan Kumulatif 3 bulan (bulan semasa dan 2 bulan ke belakang) hujan sebenar dengan Kumulatif 3 bulan (bulan semasa dan 2 bulan ke belakang) hujan jangka panjang (LTM)	6
Jadual 5 - Senarai 51 Stesen Kemarau di Malaysia	7
Jadual 6 - Rekod Luahan Sungai pada April 2022	13
Jadual 7 - Rekod Aras Empangan pada Bulan April 2022	16
Jadual 8 - Ramalan Hujan Bulanan di Lembangan Sungai Muda	18
Jadual 9 - Ramalan Hujan Bulanan di Lembangan Sungai Kedah	19
Jadual 10 - Ramalan Hujan Bulanan di Lembangan Sungai Kelantan	20
Jadual 11 - Ramalan Hujan Bulanan di Lembangan Sungai Melaka	20
Jadual 12 - Ramalan Hujan Bulanan di Lembangan Sungai Bernam	21

PENDAHULUAN

Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS) Malaysia melalui Bahagian Pengurusan Sumber Air dan Hidrologi (BPSAH) bertanggungjawab memantau, meramal dan memberikan amaran awal kemarau untuk lembangan sungai utama bagi mencapai pengurusan sumber air yang teratur dan mapan.

Merujuk kepada Peraturan Tetap Operasi (PTO) Pengendalian Bencana Kemarau yang dikeluarkan oleh pihak Majlis Keselamatan Negara (MKN) takrifan kemarau adalah seperti berikut:

Kemarau secara amnya ditakrifkan sebagai keadaan **kering luar biasa** yang mengakibatkan **ketidakseimbangan hidrologi yang serius** kepada kawasan yang terlibat.

Takrifan kemarau yang lebih tepat dan digunapakai di dalam PTO ini terbahagi kepada empat takrifan iaitu **Kemarau Meteorologi, Kemarau Hidrologi, Kemarau Pertanian dan Kemarau Sosio-Ekonomi**.

Kemarau Meteorologi

Ditakrifkan sebagai kekurangan hujan untuk satu tempoh masa yang panjang di mana defisit jumlah hujan kumulatif melebihi 35% dari normal untuk tempoh 3 bulan dan 6 bulan semasa. Keadaan kering adalah keadaan di mana defisit jumlah hujan kumulatif melebihi 35% dari normal untuk tempoh 3 bulan semasa. Hujan normal adalah purata hujan jangka panjang untuk tempoh 30 tahun bagi sesuatu lokasi.

Kemarau Hidrologi

Terjadi apabila berlaku penurunan berterusan **kadar luahan sungai, paras air permukaan empangan dan paras air tanah**. Keadaan ini boleh diukur daripada perubahan berikut:

Sungai yang mengalami kadar alir rendah melebihi 5 tahun tempoh ulangan (Average Recurrence Interval) berterusan untuk tempoh 3 bulan dianggap mengalami kemarau.

Paras air empangan berada di bawah aras berjaga-jaga untuk sekurang-kurangnya 2 bulan dalam tempoh 3 bulan berturut-turut.

1. RINGKASAN

Pemantauan Kemarau

- i. JPS telah menjalankan analisa ke atas 51 stesen-stesen hujan dan mendapati purata jumlah hujan tiga bulan, **Februari 2022 hingga April 2022** di Semenanjung Malaysia adalah sebanyak **637mm**, perbezaan sebanyak **33%** dengan purata jangka panjang/*Long Term Mean* (LTM) sebanyak **477mm**. Terdapat **3 stesen** telah mencatatkan defisit hujan melebihi **35%** untuk perbandingan kumulatif tiga bulan semasa dengan LTM iaitu:
  - a. Abi Kg. Bahru, Kangar Perlis : -42%
  - b. Ldg. Lendu, Alor Gajah Melaka : -56%
  - c. SMK Munshi Sulaiman, Batu Pahat Johor : -44%
- ii. Manakala di Sabah & Sarawak pula mencatatkan bacaan purata jumlah hujan tiga bulan, **Februari 2022 hingga April 2022** ialah sebanyak **911mm**, perbezaan sebanyak **26%** dengan purata jangka panjang (LTM) sebanyak **721mm**. Tiada stesen yang mencatatkan defisit hujan melebihi **35%** bagi perbandingan kumulatif tiga bulan semasa dengan LTM.
- iii. Pemantauan ke atas kadar alir 25 batang sungai utama menunjukkan kebanyakan sungai merekodkan bacaan kadar alir yang normal kecuali:
  - a. Sungai Kuantan Di Bukit Kenau, Pahang telah mula mengalami kadar alir rendah dengan tempoh ulangan kemarau 20 tahun.
- iv. Kesemua bacaan purata paras empangan yang dipantau iaitu sebanyak 21 buah didapati berada di atas daripada paras berjaga-jaga dengan kapasiti semasa melebihi 70% dari kapasiti penuh kecuali:
  - a. Empangan Anak Endau, Rompin Pahang – 66.09%
- v. Secara keseluruhan untuk analisis hujan tiga bulan semasa menunjukkan hampir keseluruhan negeri di Semenanjung, Sabah dan Sarawak menerima hujan melebihi paras Normal. Hanya beberapa tempat yang menunjukkan keadaan sederhana kering seperti Serian dan Sri Aman, Sarawak dan sebahagian kecil kawasan di negeri Johor dan Melaka. Manakala keseluruhan negeri Terengganu dan sebahagian daripada kawasan negeri Kelantan dan Pahang menjadi kawasan paling tinggi menerima hujan untuk 3 bulan semasa berbanding hujan kumulatif LTM.

Ramalan Kemarau (NAWABS) untuk Bulan Jun 2022

- vi. Ramalan hujan melalui Sistem NAWABS untuk bulan akan datang menunjukkan bacaan di atas purata jangka panjang/*long term mean* (LTM) kecuali:
  - a. Lembangan Sungai Kelantan : -6%
- vii. Ramalan storan empangan melalui Sistem NAWABS untuk bulan akan datang dijangkakan berada di atas paras berjaga-jaga dengan kapasiti melebihi 70%.
- viii. Ramalan kadaralir dan paras air melalui Sistem NAWABS pula diramalkan berada pada tahap normal.

1.1. Rumusan Data

Rumusan daripada analisis hujan untuk tempoh tiga (3) bulan terakhir adalah seperti yang ditunjukkan di dalam Jadual 1.

Jadual 1 - Analisis Hujan bagi Tempoh Februari 2022 sehingga April 2022 di Semenanjung Malaysia

ID	Station	FEB	MAC	APR	Cumm of 3 Months Actual Rainfall	Cumm of 3 Months LT Rainfall	Diff (mm)	% Dev
R1	Kangar	96	34	51	181	310	-129	-42
K1	Kuala Nerang	209	436	294	938	373	565	151
K3	Alor Setar	109	177	223	509	326	183	56
K5	Empangan Muda	250	276	187	713	487	226	46
P1	Pinang Tunggal	253	174	59	486	411	75	18
P2	Bkt. Berapit	254	250	110	614	453	161	36
P3	Air Itam	160	193	233	585	387	199	51
A4	Kg Pulau Besar	179	186	212	577	588	-11	-2
A8	Chui Chak	294	193	281	767	886	-119	-13
A12	Poli Ungku Omar	115	222	370	707	545	162	30
A14	Bkt. Merah	220	242	407	869	717	151	21
A15	Tg. Piandang	213	174	137	524	434	90	21
A16	Hutan Lawin	146	157	252	555	380	175	46
B4	Kajang	175	305	171	651	654	-3	0
B5	Hulu Langat	187	681	126	993	547	446	82
B6	Hulu Selangor	246	137	102	484	567	-83	-15
B7	JPS Ampang	284	576	213	1072	683	389	57
B8	Subang	223	160	128	510	663	-153	-23
N1	Seremban	195	196	296	687	534	153	29
N3	Jempul	115	187	233	534	474	60	13
M1	Ldg. Lendu	149	22	0	171	389	-218	-56
J1	Ldg. Sg. Gemas	107	127	348	582	409	173	42
J2	JPS Kluang	133	267	183	583	508	75	15
J3	Yong Peng	143	213	151	507	477	30	6
J4	SMK Kahang	347	123	1	471	433	38	9
J5	JPS JB	174	329	228	731	626	105	17
J7	Batu Pahat	120	133	60	313	557	-244	-44
J8	Segamat	195	108	164	467	407	60	15
J9	Mersing	397	117	365	879	574	305	53
J10	Ldg. Paya Lang	109	86	241	436	427	9	2
C3	JPS Temerloh	143	103	387	632	376	256	68
C4	Pekan	151	116	239	505	417	88	21
C8	Ldg. Boh CH	72	244	355	670	546	124	23
C9	Kuantan	649	348	328	1325	537	788	147
C10	Kg. Sg. Yap	109	159	193	461	374	87	23
D2	Gua Musang	30	78	140	248	347	-99	-29

D3	Bertam	159	78	106	342	311	31	10
D4	Dabong	342	172	242	756	331	425	129
T1	JPS Kemaman	809	66	180	1055	394	661	167
T2	Dungun	598	377	147	1122	369	753	204
T5	K. Terengganu	671	78	171	920	347	573	165
	MEAN	232	202	203	637	477	160	33.5

Jadual 2 - Analisis Hujan bagi Tempoh Februari 2022 sehingga April 2022 di Sabah & Sarawak

ID	Station	FEB	MAC	APR	Cumm of 3 Months Actual Rainfall	Cumm of 3 Months LT Rainfall	Diff (mm)	% Dev
S1	Kuhara Tawau	201	149	191	541	338	203	60
S3	Inanam KIK	148	230	243	621	392	229	58
Q1	Tebedu Serian	303	191	262	756	639	-84	-10
Q2	Delok Nanga	284	308	254	846	896	-50	-6
Q3	Song Kapit	349	322	214	885	831	54	6
Q4	Jawe Long	297	374	420	1090	1188	-98	-8
Q5	Long Semadoh	245	402	277	924	607	317	52
Q6	JPS Miri	286	319	428	1033	488	544	112
Q7	Trusan Limbang	313	526	281	1119	897	222	25
Q8	Merapok	379	508	408	1295	732	563	77
	MEAN	280	333	298	911	721	190	26.3

Jumlah purata hujan bulan **April 2022** di Semenanjung Malaysia didapati telah **tidak banyak berubah** iaitu **203mm** berbanding dengan jumlah purata hujan bulan sebelumnya **202mm**. Manakala di Sabah & Sarawak hujan bulan **Mac 2022** didapati telah **berkurang** sebanyak **35mm** bersamaan **-12%** berbanding jumlah purata hujan bulan sebelumnya (Jadual 3).

Jadual 3 - Peratus Perbezaan Purata hujan bulanan semasa dengan Purata hujan Bulanan Sebelum

PURATA HUJAN (mm)				
KAWASAN	MAC	APRIL	PERBEZAAN	% PERBEZAAN
Semenanjung	202	203	1	0.2%
Sabah & Sarawak	333	298	-35	-12%

Manakala bagi data kumulatif 3 bulan (bulan semasa dan 2 bulan ke belakang) hujan sebenar dengan kumulatif 3 bulan (bulan semasa dan 2 bulan ke belakang) hujan jangka panjang (*Long Term Mean rainfall, LTM*), didapati berlaku **pertambahan** hujan sebanyak **33%** di Semenanjung dan **pertambahan** sebanyak **26%** di Sabah & Sarawak seperti Jadual 4.

Jadual 4 - Peratus Perbezaan Kumulatif 3 bulan (bulan semasa dan 2 bulan ke belakang) hujan sebenar dengan Kumulatif 3 bulan (bulan semasa dan 2 bulan ke belakang) hujan jangka panjang (LTM)

PURATA HUJAN (mm)				
KAWASAN	KUMULATIF 3 BLN. LTM	KUMULATIF 3 BLN. SEBENAR	PERBEZAAN	% PERBEZAAN
Semenanjung	477	637	160	33%
Sabah & Sarawak	721	911	190	26%

2. ANALISIS HUJAN

2.1 Senarai Stesen Hujan Pemantauan Kemarau

Sejumlah 51 stesen kemarau telah dicerap dalam menghasilkan analisis hujan. Senarai 51 stesen kemarau yang terlibat adalah seperti dalam Jadual 5 dan Rajah 1 menunjukkan kedudukan lokasi 51 stesen kemarau di Malaysia yang digunakan bagi penyediaan laporan.

Jadual 5 - Senarai 51 Stesen Kemarau di Malaysia

Bil.	Stn Indeks	No. Stesen	Nama Stesen	Daerah	Negeri
1	R1	6501005	Abi Kg. Bahru	Kangar	Perlis
2	K1	6206035	Durian Burung	Padang Terap	Kedah
3	K3	6103047	Stor JPS Alor Setar	Kota Setar	Kedah
4	K5	6108062	Empangan Muda	Sik	Kedah
5	P1	5505033	Rumah Pam Pinang Tunggal	Seb. Perai Utara	Pulau Pinang
6	P2	5304045	Pusat Kesihatan Bkt. Berapit	Seb. Perai Tengah	Pulau Pinang
7	P3	5302003	Kolam Takongan Air Itam	Daerah Timur Laut	Pulau Pinang
8	A4	4109095	Kg. Pulau Besar	Perak Tengah	Perak
9	A8	4011144	Rumah Kerajaan JPS., Chui Chak	Hilir Perak	Perak
10	A12	4511111	Politeknik Ungku Omar di Ipoh	Kinta	Perak
11	A14	5006021	Kolam Air Bkt. Merah	Kerian	Perak
12	A15	5003028	Stn. Petak Ujian Tg. Piandang	Kerian	Perak
13	A16	5210069	Stn. Pemeriksaan Hutan Lawin	Hulu Perak	Perak
14	B4	2917001	RTM Kajang	Hulu Langat	Selangor
15	B5	2818110	Sek. Men. Bandar Tasik Kesuma	Hulu Langat	Selangor
16	B6	3516022	Loji Air Kuala Kubu Bahru	Hulu Selangor	Selangor
17	B7	3117070	Pusat Penyelidikan di JPS Ampang	WP	WPKL
18	B8	3010001	Tmn Ehsan Kg. Melayu Subang	Petaling	Selangor
19	N1	2719001	Setor JPS Sikamat Seremban	Seremban	N. Sembilan
20	N3	3023098	Sg. Lui Halt	Kuala Pilah	N. Sembilan
21	M1	2321006	Ldg. Lendu	Alor Gajah	Melaka
22	J1	2526001	Ldg. Sungai Gemas	Segamat	Johor
23	J2	2033002	Stor Baru JPS Kluang	Kluang	Johor
24	J3	2130068	Ldg. Union di Yong Peng	Batu Pahat	Johor
25	J4	2235001	Sek. Men. Kahang	Kluang	Johor
26	J5	1437116	Stor JPS Johor Bahru	Johor Bahru	Johor
27	J7	1829001	Sek. Men. Munshi Sulaiman	Batu Pahat	Johor
28	J8	2528002	Stn. Telemetri di Bandar Segamat	Segamat	Johor
29	J9	2536168	Empangan Labong, Endau	Mersing	Johor
30	J10	2527004	Ldg. Paya Lang, Segamat	Segamat	Johor
31	C3	3424081	JPS Temerloh	Temerloh	Pahang
32	C4	3533102	Rumah Pam Pahang Tua di Pekan	Pekan	Pahang
33	C8	4414036	Ldg. Boh (Kawasan Kilang)	Cameron Highlands	Pahang
34	C9	3930012	Sg. Lembing P.C.C.L Mill	Kuantan	Pahang
35	C10	4023001	Sg. Pahang di Kg. Sg. Yap	Jerantut	Pahang
36	D2	4819027	Gua Musang	Gua Musang	Kelantan
37	D3	5120025	Balai Polis Bertam	Gua Musang	Kelantan
38	D4	5320038	Dabong	Kuala Krai	Kelantan
39	T1	4234109	JPS Kemaman	Kemaman	Terengganu
40	T2	4734079	Sek. Men. Sultan Omar di Dungun	Dungun	Terengganu
41	T5	5331048	Setor JPS Kuala Terengganu	Kuala Terengganu	Terengganu
42	S1	4278004	Kuhara	Tawau	Sabah

43	S3	5961002	Inanam Meteorological Stn.	Kota Kinabalu	Sabah
44	Q1	1003031	Tebedu	Serian	Sarawak
45	Q2	1220025	Delok, Nanga	Sri Aman	Sarawak
46	Q3	2025012	Song	Kapit	Sarawak
47	Q4	2141048	Jawe, Long	Belaga	Sarawak
48	Q5	4255006	Long Semadoh	Limbang	Sarawak
49	Q6	4440060	JPS Barrack, Miri	Miri	Sarawak
50	Q7	4752022	Trusan	Limbang	Sarawak
51	Q8	4955021	Merapok	Sipitang	Sarawak

2.2 Taburan Hujan Semasa

Peta isohyet pada Rajah 2 menggambarkan keadaan taburan hujan semasa bagi bulan **April 2022**. Hujan tertinggi telah dicatatkan di **JPS Miri, Sarawak** dengan bacaan **428mm** dan terendah adalah di **Ldg. Lendu, Alor Gajah Melaka** iaitu **0mm**. Purata bagi keseluruhan 51 stesen hujan untuk bulan **April 2022** ialah **221mm** **berkurang** sebanyak **-3%** berbanding bacaan purata bulan sebelumnya iaitu **228mm**.

2.3 Taburan Hujan Kumulatif 3 Bulan

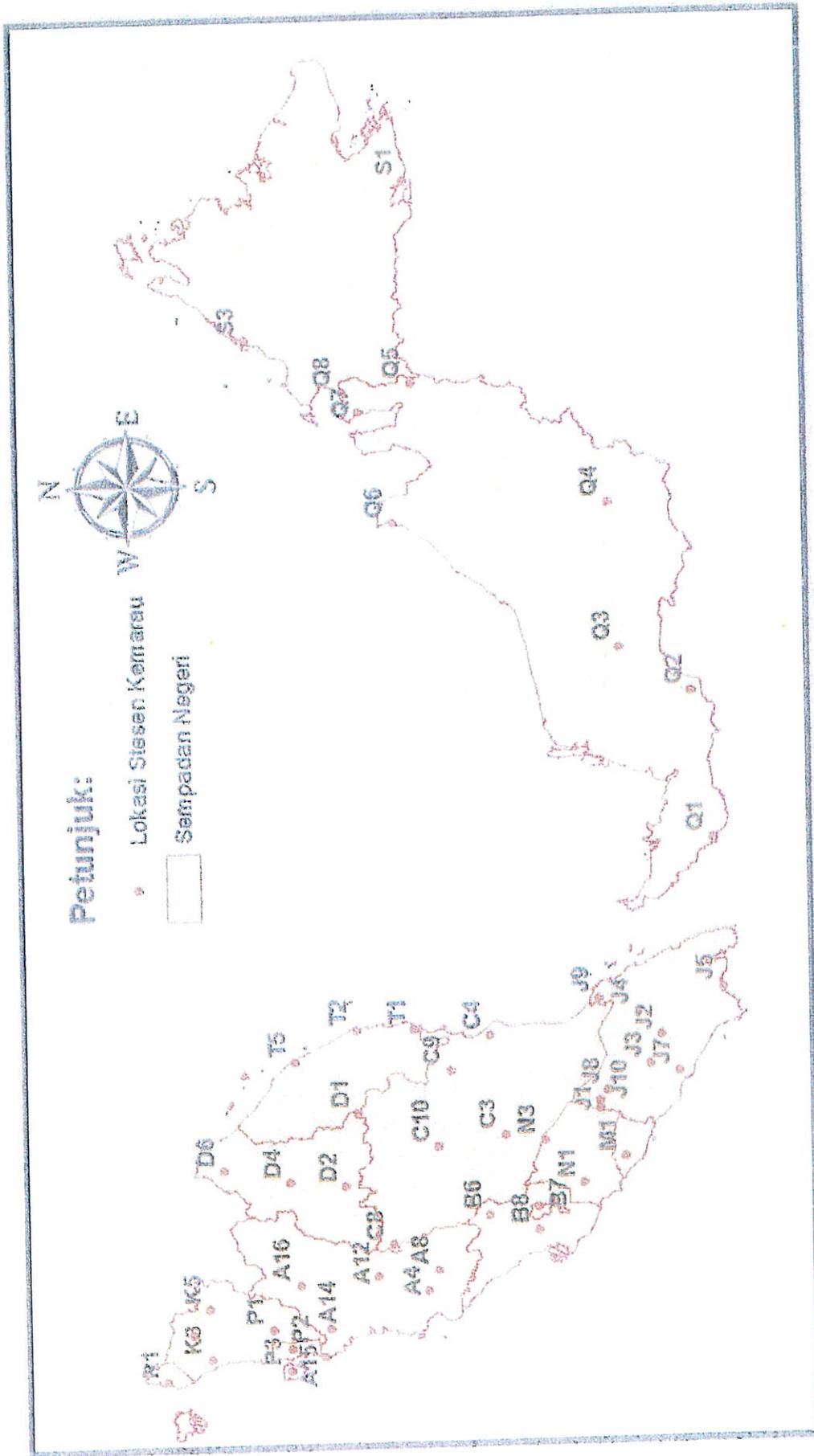
Peta isohyet pada Rajah 3 menggambarkan taburan hujan kumulatif untuk **3 bulan sebenar (Februari 2022 hingga April 2022)**. Rekod jumlah hujan tertinggi untuk 3 bulan semasa telah dicatatkan di **Kuantan, Pahang** dengan bacaan **1325mm** dan terendah adalah di **Ldg. Lendu, Alor Gajah Melaka** iaitu **171mm**.

2.4 Perbandingan Hujan Kumulatif 3 Bulan Semasa dengan Hujan Kumulatif LTM

Peta isohyet pada Rajah 4 menunjukkan peratusan perbandingan hujan kumulatif 3 bulan (**Februari 2022 hingga April 2022**) dengan LTM menunjukkan hampir keseluruhan negeri di Semenanjung, Sabah dan Sarawak menerima hujan melebihi paras Normal. Hanya beberapa tempat yang menunjukkan keadaan sederhana kering seperti Serian dan Sri Aman, Sarawak dan sebahagian kecil kawasan di negeri Johor dan Melaka. Manakala keseluruhan negeri Terengganu dan sebahagian daripada kawasan negeri Kelantan dan Pahang menjadi kawasan paling tinggi menerima hujan untuk 3 bulan semasa berbanding hujan kumulatif LTM.

2.5 Rumusan daripada Analisis Data Hujan

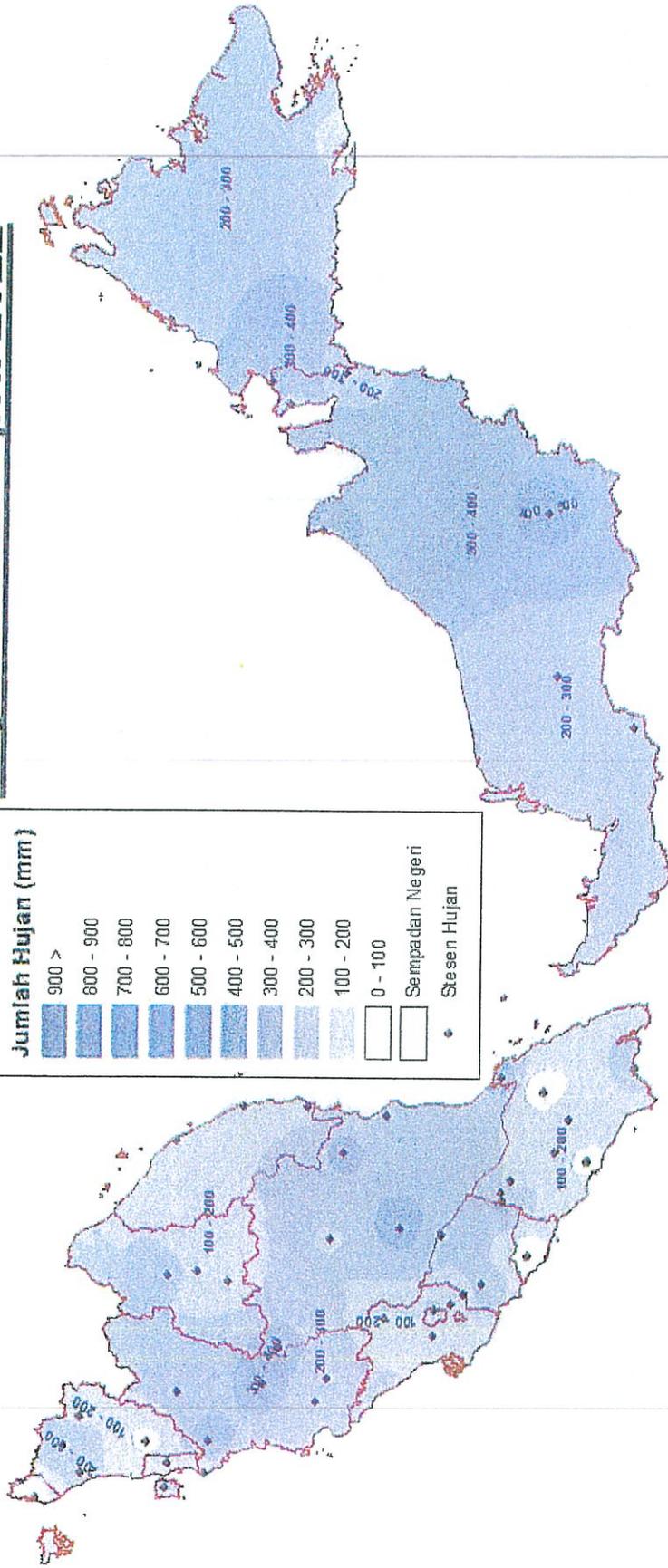
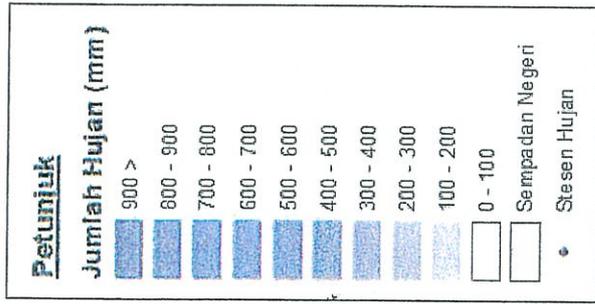
Terdapat beberapa lokasi yang mencatatkan defisit hujan melebihi 35% peratusan perbandingan hujan kumulatif 3 bulan dengan LTM dengan merujuk kepada **3 stesen JPS** setakat ini. Walaubagaimanapun, tiada stesen yang telah mencatatkan bacaan defisit 35% untuk tempoh 3 bulan dan 6 bulan secara berterusan.

Rajah 1 - Lokasi 51 Stesen Kemarau JPS di Malaysia

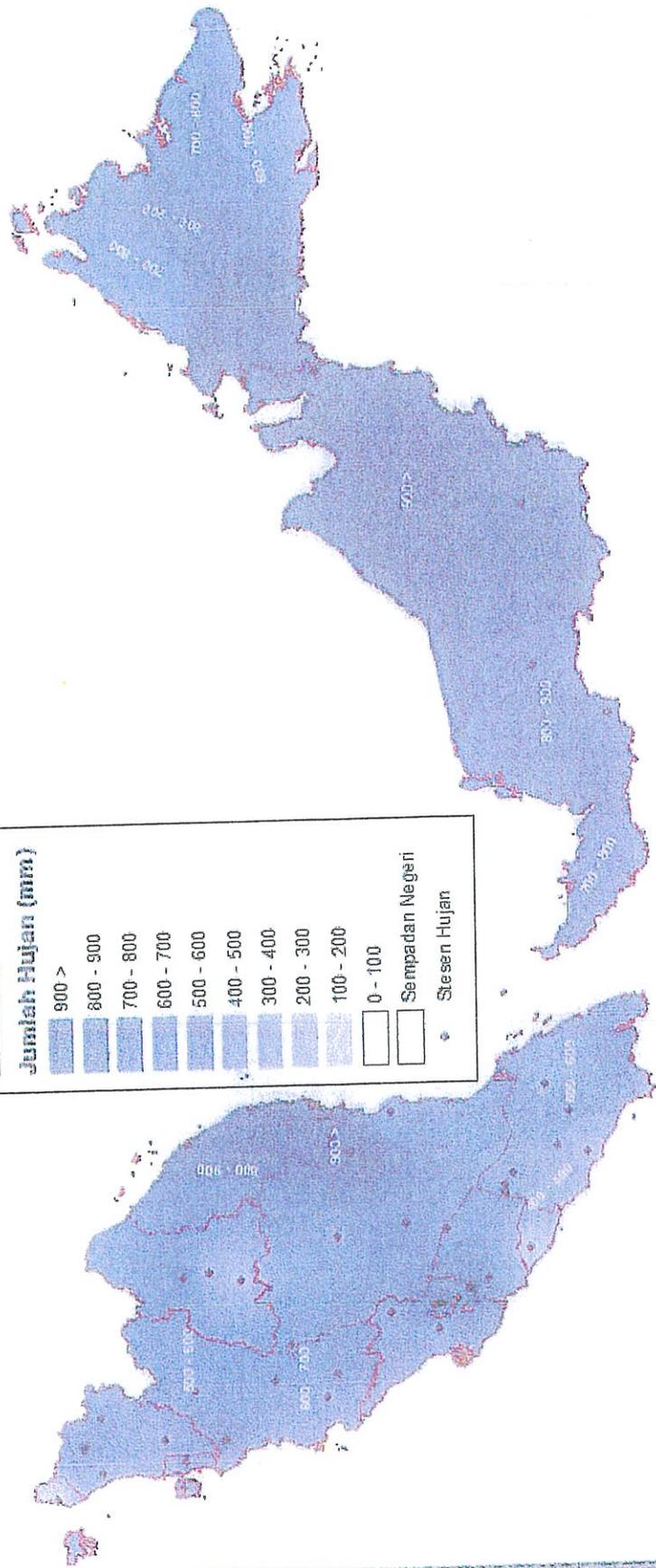
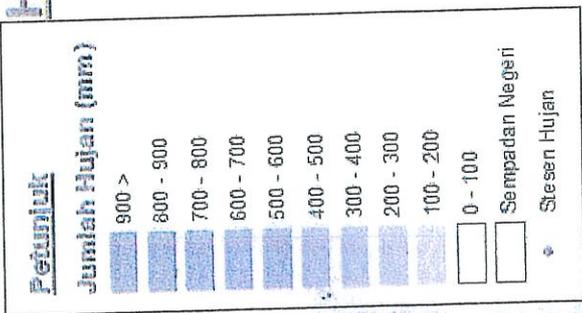

Hujan Bulan April 2022

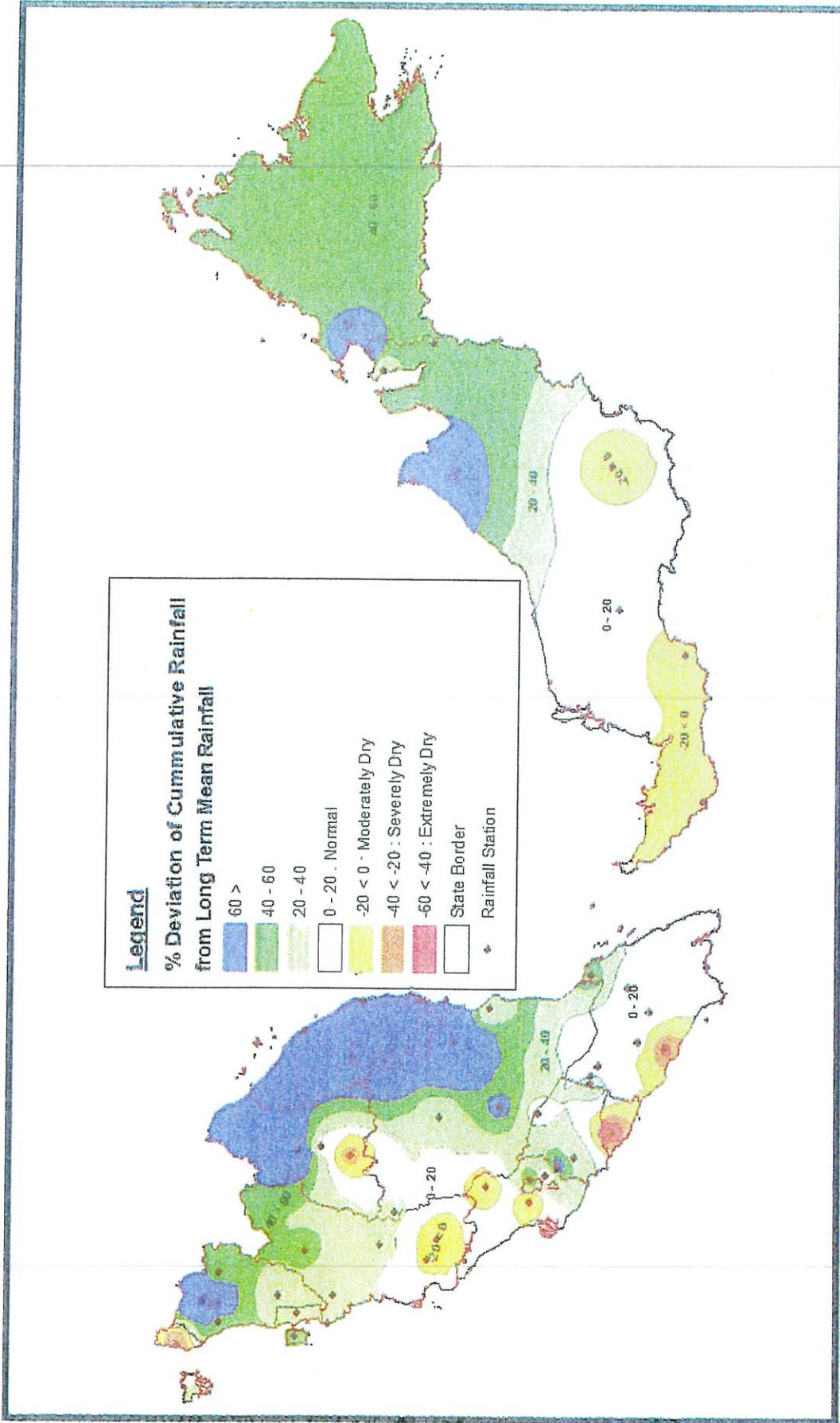
Rajah 2 - Hujan Bulan April 2022

Hujan Kumulatif Feb hingga April 2022

Rajah 3 - Hujan Kumulatif 3 Bulan Semasa

Rajah 4 - Peratusan Perbandingan Hujan Kumulatif 3 Bulan Semasa dengan Hujan Kumulatif 3 Bulan LTM

3. ANALISIS LUAHAN SUNGAI

3.1 Bacaan Purata Luahan Sungai yang dipantau bagi Bulan April 2022

Jadual 6 di bawah menunjukkan rekod kadaralir bagi 25 buah sungai yang dipantau secara on-line untuk tempoh satu (1) bulan.

Jadual 6 - Rekod Luahan Sungai pada April 2022

B.	NAMA STESEN	NEGERI	PARAS NORMAL SUNGAI (m)	PURATA PARAS SUNGAI BULAN MAC (m)	PURATA KADARALIR SUNGAI BULAN MAC (m ³ /s)	PURATA PARAS SUNGAI BULAN APRIL (m)	PURATA KADARALIR SUNGAI BULAN APRIL (m ³ /s)	KADARALIR KEMARAU TEMPOH ULANGAN UNTUK 7 HARI KADARALIR RENDAH (m ³ /s)			
								2-Tahun	5-Tahun	10-Tahun	20-Tahun
01	SG.MUAR DI BULOH KASAP	JHR	7.49	6.72	57.05	7.38	80.42	8.05	5.05	4.2	3.2
02	SG.BEKOK DI BT.77 JLN Y.P	JHR	5.94	3.70	5.87	3.73	6.21	1.88	0.73	0.35	0.14
03	SG. JOHOR AT RANTAU PANJANG	JHR	4.00	2.88	21.98	3.38	33.16	8.14	4.79	3.15	1.9
04	SG. MUDA AT JAMBATAN SYED OMAR	KDH	8.00	-	-	-	-	17.6	10.96	9.33	8.6
05	SG.GALAS DI DABONG	KEL	28.00	30.29	980.92	-	-	195.13	101.74	61.48	33.74
06	SG.KELANTAN DI KUSIAL	KEL	10.00	8.53	163.28	-	-	155.4	98.9	70.5	48.5
07	SG.LINGGI AT SUA BETONG	N. S	5.00	3.03	-	3.61	-	3.47	1.79	1.07	0.65

B.	NAMA STESEN	NEG ERI	PARAS NORMAL SUNGAI (m)	PURATA PARAS SUNGAI BULAN MAC (m)	PURATA KADARALIR SUNGAI BULAN MAC (m3/s)	PURATA PARAS SUNGAI BULAN APRIL (m)	PURATA KADARALIR SUNGAI BULAN APRIL (m3/s)	KADARALIR KEMARAU TEMPOH ULANGAN UNTUK 7 HARI KADARALIR RENDAH (m3/s)			
								2-Tahun	5-Tahun	10-Tahun	20-Tahun
08	SG.BENTONG DI KUALA MARONG	PHG	86.00	85.87	13.54	85.98	15.62	2.77	1.64	1.16	0.83
09	SG.KUANTAN DI BUKIT KENAU	PHG	17.00	15.95	0.64	16.24	1.0	8.28	1.5	0.91	0.64
10	SG.PAHANG DI SUNGAI YAP	PHG	44.00	44.73	589.48	45.00	673.89	104.52	51.78	32.16	20.05
11	SG.TRIANG DI JAM.KERETAPI	PHG	31.00	32.76	60.00	32.66	60.00	18.11	7.31	3.33	0.9
12	SG.PAHANG DI TEMERLOH (LUBUK PASU)	PHG	26.00	25.61	761.12	25.95	980.51	165.43	110.86	90.75	78.44
13	SG. KULIM DI ARA KUDA	P.P	7.00	6.09	7.23	-	-	1.74	1.22	1.07	0.99
14	SG.MUDA DI LADANG VICTORIA	P.P	3.50	3.67	127.96	3.91	154.21	15.75	9.83	8.2	7.39
15	SG.PLUS DI KG.LINTANG	PRK	52.00	52.68	29.05	52.96	42.01	13.3	9.29	7.41	6.03
16	SG.PERAK DI ISKANDAR BRIDGE	PRK	32.00	32.91	287.50	33.13	325.00	122.65	68.94	45.49	29.16

B.	NAMA STESEN	NEG ERI	PARAS NORMAL SUNGAI (m)	PURATA PARAS SUNGAI BULAN MAC (m)	PURATA KADARALIR SUNGAI BULAN MAC (m ³ /s)	PURATA PARAS SUNGAI BULAN APRIL (m)	PURATA KADARALIR SUNGAI BULAN APRIL (m ³ /s)	KADARALIR KEMARAU TEMPOH ULANGAN UNTUK 7 HARI KADARALIR RENDAH (m ³ /s)			
								2-Tahun	5-Tahun	10-Tahun	20-Tahun
17	SG. KERIAN DI SELAMA	PRK	10.00	8.31	12.75	9.22	26.84	10.13	6.09	4.21	2.84
18	SG.LANGAT DI DENGKIL	SEL	4.00	3.86	53.28	-	-	7.29	4.31	1.15	2.41
19	SG.BERNAM DI JAMBATAN SKC	SEL	16.60	16.81	50.85	17.17	73.75	15.79	12.17	10.98	10.12
20	SG.BERNAM DI TANJUNG MALIM	SEL	38.30	36.61	3.40	36.71	3.32	3.27	2.28	1.97	1.81
21	SG.LANGAT DI KAJANG	SEL	22.89	22.47	9.62	22.43	8.67	2.29	1.13	0.75	0.61
22	SG.SELANGOR DI RANTAU PANJANG	SEL	4.50	4.93	45.61	5.02	47.54	18.87	13.07	9.95	7.4
23	SG.LUI DI KG. SG. LUI	SEL	74.80	-	-	-	-	0.65	0.37	0.24	0.16
24	SG.SEMENYIH DI RINCHING	SEL	22.00	20.68	9.11	20.78	11.68	1.93	1.14	0.96	0.38
25	SG.DUNGUN DI JAM.JERANGAU	TER	5.80	6.68	117.62	5.21	9.13	26.84	12.21	6.12	1.14

4. ANALISIS STORAN EMPANGAN

4.1 Aras Air bagi Empangan-empangan yang Dipantau pada April 2022

Merujuk kepada 21 empangan yang dipantau secara on-line selama satu (1) bulan adalah seperti yang dipaparkan di Jadual 7.

Didapati terdapat satu (1) empangan berada di bawah tahap berjaga-jaga iaitu Empangan Anak Endau, Rompin Pahang.

Jadual 7 - Rekod Aras Empangan pada Bulan April 2022

Bil.	Id Stesen	Negeri	Nama Empangan	Normal Level (M)	Min Level (M)	Max Level (M)	Aras Air Min Bulan April (M)	Aras Air Max Bulan April (M)	Aras Air Purata Bulan Mac (M)	Aras Air Purata Bulan April (M)	Perbezaan Aras Air Purata Bulanan (M)	Storan Empangan (%)
1	1832401	JHR	EMPANGAN MACHAP	15.85	13.10	19.4	16.16	16.41	16.14	16.25	+ 0.11	100
2	1931425	JHR	EMPANGAN SEMBRONG	10.00	6.00	13.8	9.54	9.82	9.08	9.71	+ 0.63	91.13
3	2030401	JHR	EMPANGAN BEKOK	15.50	8.70	22.00	14.20	14.57	14.25	14.35	+ 0.10	74.30
4	2536468	JHR	EMPANGAN LABONG	8.03	7.01	10.06	7.90	8.44	7.79	8.30	+ 0.51	100
5	6397405	KDH	EMPANGAN PADANG SAGA	21.18	18.50	22.60	19.39	19.49	-	19.44	-	98.47
6	5907401	KDH	EMPANGAN BERIS	84.00	68.00	86.40	82.93	83.76	83.79	83.39	- 0.4	93.31
7	5919403	KEL	EMPANGAN BUKIT KWONG	16.76	12.20	17.72	15.86	26.02	16.31	16.29	- 0.02	87.27
8	6207480	KDH	EMPANGAN PEDU	97.56	67.07	97.56	96.54	96.96	95.64	96.84	+ 1.20	96.91
9	6307480	KDH	EMPANGAN AHNING	113.00	101.90	114.00	111.58	112.60	112.24	112.16	- 0.08	96.75
10	6108480	KDH	EMPANGAN MUDA	100.60	82.20	103.30	100.55	100.90	100.08	100.72	+ 0.64	100
11	2634402	PHG	EMPANGAN ANAK ENDAU	19.00	12.00	21.60	18.98	19.22	18.76	19.09	+ 0.33	66.09

Est.	Id Stesen	Negeri	Nama Empangan	Normal Level (M)	Min Level (M)	Max Level (M)	Aras Air Min Bulan April (M)	Aras Air Max Bulan April (M)	Aras Air Purata Bulan Mac (M)	Aras Air Purata Bulan April (M)	Perbezaan Aras Air Purata Bulanan (M)	Storan Empangan (%)
12	6502436	PLS	EMPANGAN TIMAH TASOH	29.10	25.30	30.10	28.55	28.87	28.78	28.76	- 0.02	89.82
13	4613401	PRK	EMPANGAN SULTAN AZLAN SHAH	245.00	189.86	245.00	245.10	245.37	245.13	245.18	+ 0.05	100.00
14	5006401	PRK	EMPANGAN BUKIT MERAH	8.70	6.30	9.80	8.69	8.93	8.71	8.94	+ 0.13	100.00
15	3218402	SEL	EMPANGAN LANGAT	220.96	204.23	220.96	221.10	221.10	221.12	221.10	- 0.02	100.00
16	3517401	SEL	EMPANGAN SUNGAI SELANGOR	220.00	184.62	220.00	220.20	220.25	220.22	220.22	+ 0.00	100.00
17	3114401	SEL	EMPANGAN TASIK SUBANG	37.87	34.75	37.87	38.39	38.48	38.55	38.42	- 0.13	100.00
18	3515401	SEL	EMPANGAN SUNGAI TINGGI	59.50	45.03	59.50	59.60	59.64	59.69	59.61	- 0.08	100.73
19	3018402	SEL	EMPANGAN SEMENYIH	111.00	84.20	113.90	111.03	111.05	111.06	111.04	- 0.02	100.00
20	3216403	WLY	EMPANGAN BATU	102.70	79	107.3	102.68	102.11	102.90	102.90	+ 0.00	100.00
21	3217435	WLY	EMPANGAN KLANG GATE	94	84	98	95.30	95.48	95.45	95.40	- 0.05	100.00

Color Code	Description
Blue	Maximum Level (Balance Storage Above 100%)
Green	Normal Level (Balance Storage Between 100% - 70%)
Yellow	Alert Level (Balance Storage Between 70% - 50%)
Yellow Orange	Warning Level (Balance Storage 50% - 40%)
Red	Danger Level (Balance Storage Below 40%)

5. RAMALAN SISTEM NAWABS

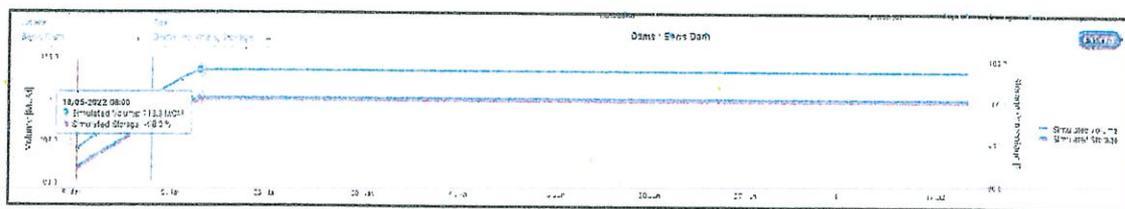
5.1. Lembangan Sungai Muda

Jadual 8 dibawah menunjukkan ramalan hujan bulanan di Lembangan Sungai Muda yang menjangkakan jumlah hujan pada bulan **Jun** adalah di atas purata jangka panjang (LTM).

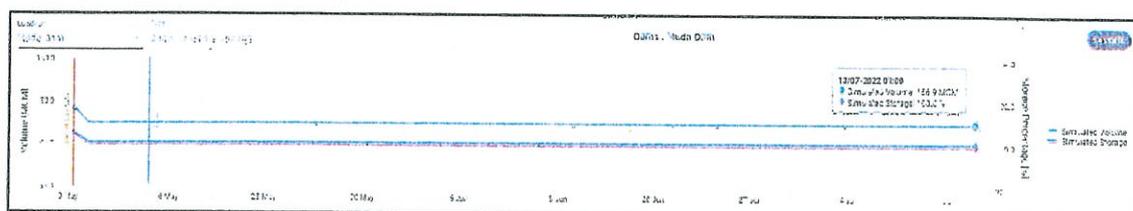
Jadual 8 - Ramalan Hujan Bulanan di Lembangan Sungai Muda

RAMALAN HUJAN (mm)				
TADAHAN	JUN	LTM JUN	REKOD 2016 (EL NINO)	PERBEZAAN DGN. LTM
Sungai Muda	184	151	165	33 (+22%)

Ramalan storan untuk Empangan Beris menunjukkan jangkaan storan mencapai **100% bermula 18 Mei 2022** dan Empangan Muda pula dijangka akan mencapai **100% bermula Mei 2022** sepertimana yang ditunjukkan di dalam rajah di bawah.

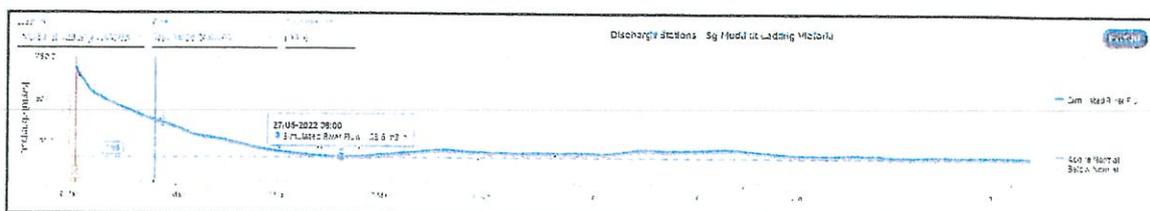

Rajah 5 - Ramalan Storan Empangan Beris untuk 2 Bulan Ke hadapan

Rajah 6 - Ramalan Storan Empangan Muda untuk 2 Bulan Ke hadapan

Ramalan kadar alir sungai di Stesen Sg Muda Ldg. Victoria untuk 2 bulan akan datang juga menunjukkan bacaan berada pada paras paling rendah ialah pada **27 Mei 2022** iaitu pada kadar alir **158.6m³/s** seperti yang ditunjukkan pada Rajah 7.

Rajah 7 - Ramalan Kadar Alir di Sg. Muda untuk 2 Bulan Ke hadapan

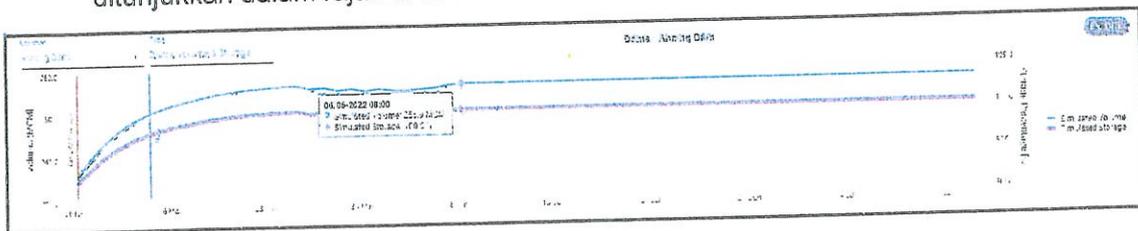
5.2. Lembangan Sungai Kedah

Jadual 9 dibawah menunjukkan ramalan hujan bulanan di Lembangan Sungai Kedah yang menjangkakan jumlah hujan pada bulan **Jun** adalah di atas purata jangka panjang (LTM).

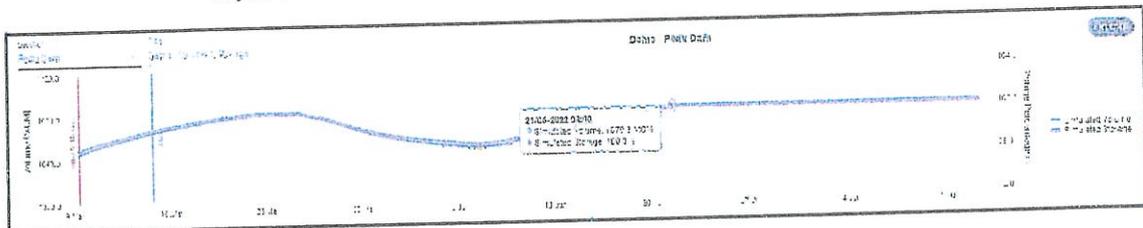
Jadual 9 - Ramalan Hujan Bulanan di Lembangan Sungai Kedah

RAMALAN HUJAN (mm)				
TADAHAN	JUN	LTM JUN	REKOD 2016 (EL NINO)	PERBEZAAN DGN. LTM
Sungai Kedah	180	126	134	54 (+43%)

Ramalan storan untuk Empangan Ahning dijangka akan mengalami peningkatan sehingga storan **100% pada 6 Jun 2022**. Empangan Pedu juga menunjukkan peningkatan sehingga storan **100% pada 21 Jun 2022** sepertimana yang ditunjukkan dalam rajah di bawah.

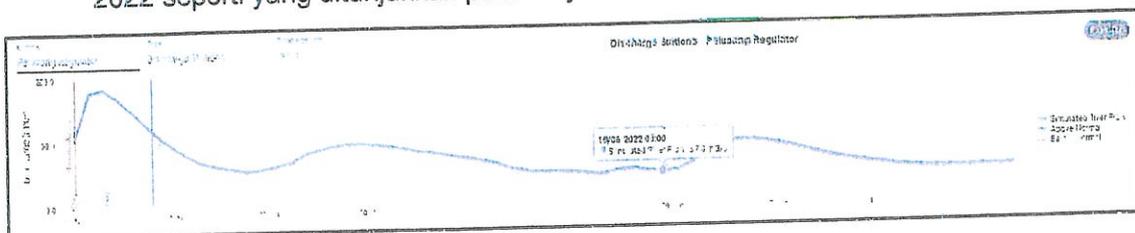

Rajah 8 - Ramalan Storan Empangan Ahning untuk 2 Bulan Ke hadapan

Rajah 9 - Ramalan Storan Empangan Pedu untuk 2 Bulan Ke hadapan

Ramalan kadaralir sungai di Stesen Pelubang untuk 2 bulan akan datang juga menunjukkan bacaan akan turun ke kadar aliran terendah iaitu $37.8\text{m}^3/\text{s}$ pada 19 Jun 2022 seperti yang ditunjukkan pada Rajah 10.

Rajah 10 - Ramalan Kadar Alir di Pelubang untuk 2 Bulan Ke hadapan

5.3 Lembangan Sungai Kelantan

Jadual 10 dibawah menunjukkan ramalan hujan bulanan di kawasan tadahan Sungai Kelantan yang menjangkakan jumlah hujan pada bulan **Jun** adalah di bawah purata jangka panjang (LTM).

Jadual 10 - Ramalan Hujan Bulanan di Lembangan Sungai Kelantan

RAMALAN HUJAN (mm)				
TADAHAN	JUN	LTM JUN	REKOD 2016 (EL NINO)	PERBEZAAN DGN. LTM
Sungai Kelantan	181	192	225	-11 (-6%)

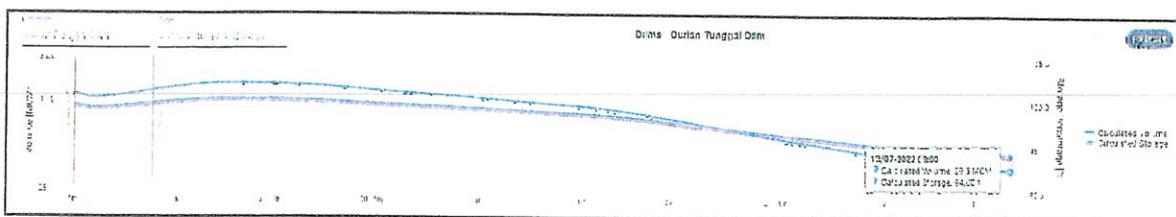
5.4 Lembangan Sungai Melaka

Jadual 11 dibawah menunjukkan ramalan hujan bulanan di kawasan tadahan Sungai Melaka yang menjangkakan jumlah hujan pada bulan **Jun** adalah di atas purata jangka panjang (LTM).

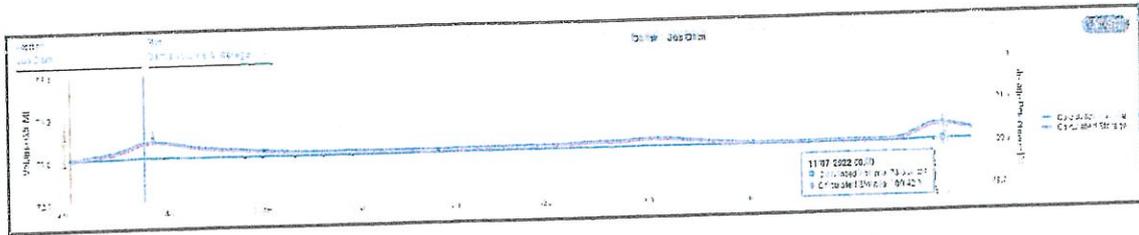
Jadual 11 - Ramalan Hujan Bulanan di Lembangan Sungai Melaka

RAMALAN HUJAN (mm)				
TADAHAN	JUN	LTM JUN	REKOD 2016 (EL NINO)	PERBEZAAN DGN. LTM
Sungai Melaka	135	111	142	24 (+21%)

Ramalan storan untuk Empangan Durian Tunggal dijangka akan mengalami penurunan sehingga storan **94% pada 13 Julai 2022**. Storan di Empangan Jus pula menunjukkan jangkakan storan mencapai **100% sepanjang bulan Mei-Jun 2022** sepertimana yang ditunjukkan pada rajah di bawah.

Rajah 11 - Ramalan Storan Empangan Durian Tunggal untuk 2 Bulan Ke hadapan

Rajah 12 - Ramalan Storan Empangan Jus untuk 2 Bulan Ke hadapan

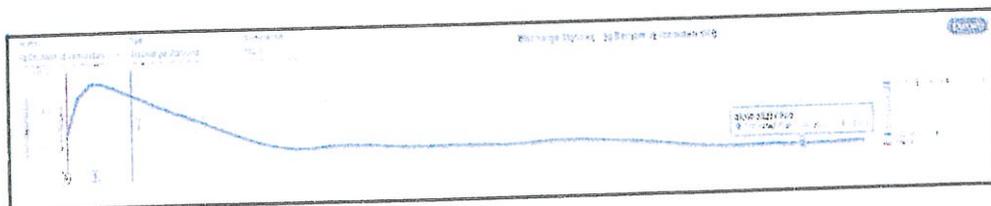
5.5 Lembangan Sungai Bernam

Jadual 12 dibawah menunjukkan ramalan hujan bulanan di kawasan tadahan Sungai Bernam yang menjangkakan jumlah hujan pada bulan **Jun** adalah di atas purata jangka panjang (LTM).

Jadual 12 - Ramalan Hujan Bulanan di Lembangan Sungai Bernam

RAMALAN HUJAN (mm)				
TADAHAN	JUN	LTM JUN	REKOD 2016 (EL NINO)	PERBEZAAN DGN. LTM
Sungai Bernam	133	124	-	9 (+8%)

Ramalan kadaralir sungai di Stesen Jambatan SKC untuk 2 bulan akan datang menunjukkan bacaan akan turun ke kadar aliran terendah iaitu $28.1\text{m}^3/\text{s}$ pada 8 Julai 2022 seperti yang ditunjukkan pada Rajah 13.

Rajah 13 - Ramalan Kadar Alir di Jambatan SKC untuk 2 Bulan Ke hadapan

Disediakan oleh:

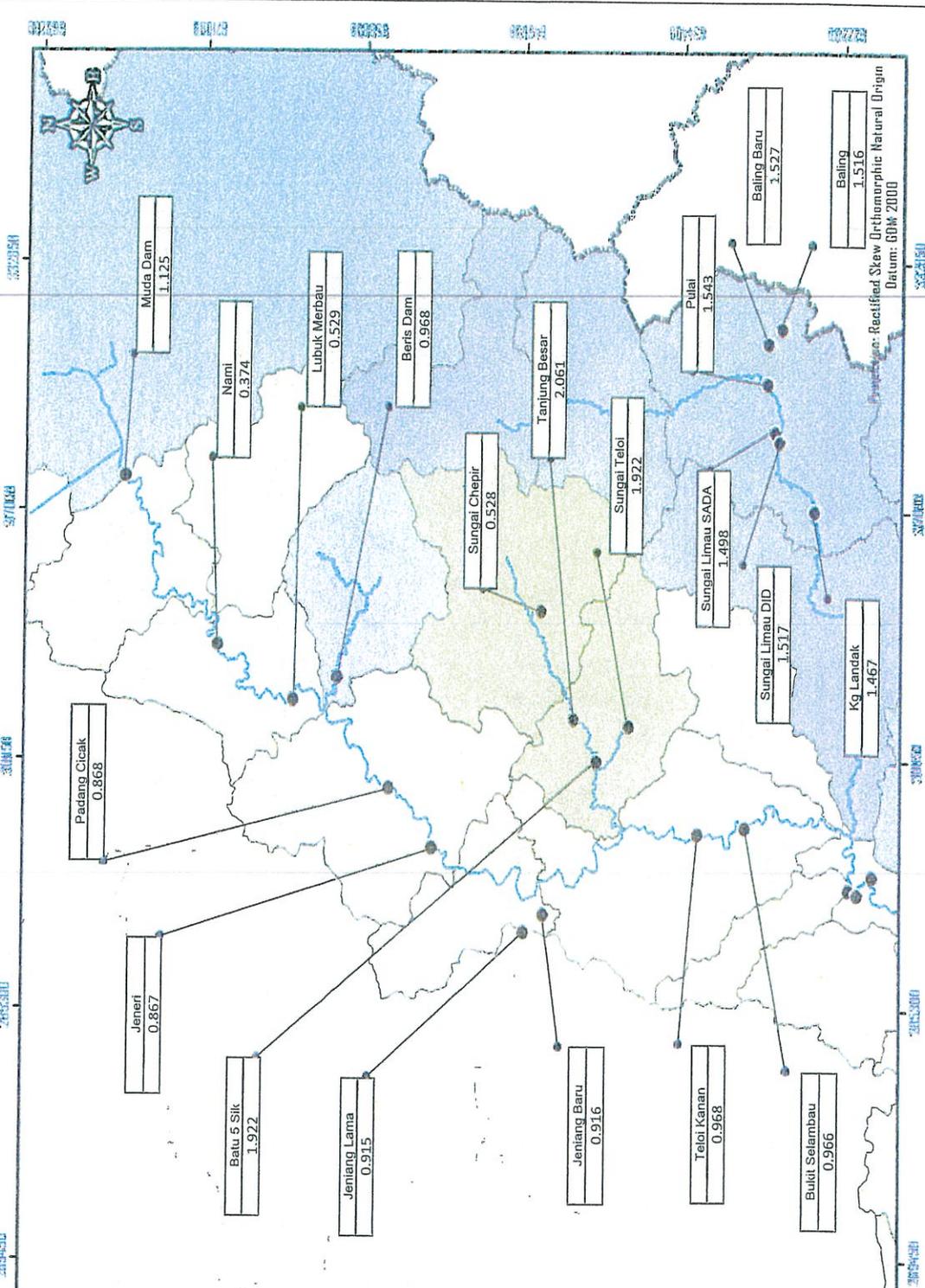
Unit Hidroinformatik,
 Seksyen Sumber Air, Bahagian Pengurusan Sumber Air dan Hidrologi
 JPS Malaysia
 E-mel: nawabs@water.gov.my

Tarikh : 15 Mei 2022

Data Horizon: Long Term Forecast

Location: All PCs (Map 1)
Data Period: @ a specific time

Indicator WRI	Definition	Climate Conditions	Water Resources Conditions
WRI ≥ 1	Wet season in river and reservoir over spilling flood water	Wet season	Wet Season in river and reservoir over spilling flood water
0.6 ≤ WRI < 1	In-stream and reservoir storage enough for consumption and utilization.	Normal Weather	In-stream and reservoir storage enough for consumption and utilization.
0.2 ≤ WRI < 0.6	Wet season in river and reservoir over spilling flood water	Normal Weather	In-stream and reservoir storage enough for consumption and utilization.
WRI < 0.2	Wet season in river and reservoir over spilling flood water	Normal Weather	In-stream and reservoir storage enough for consumption and utilization.

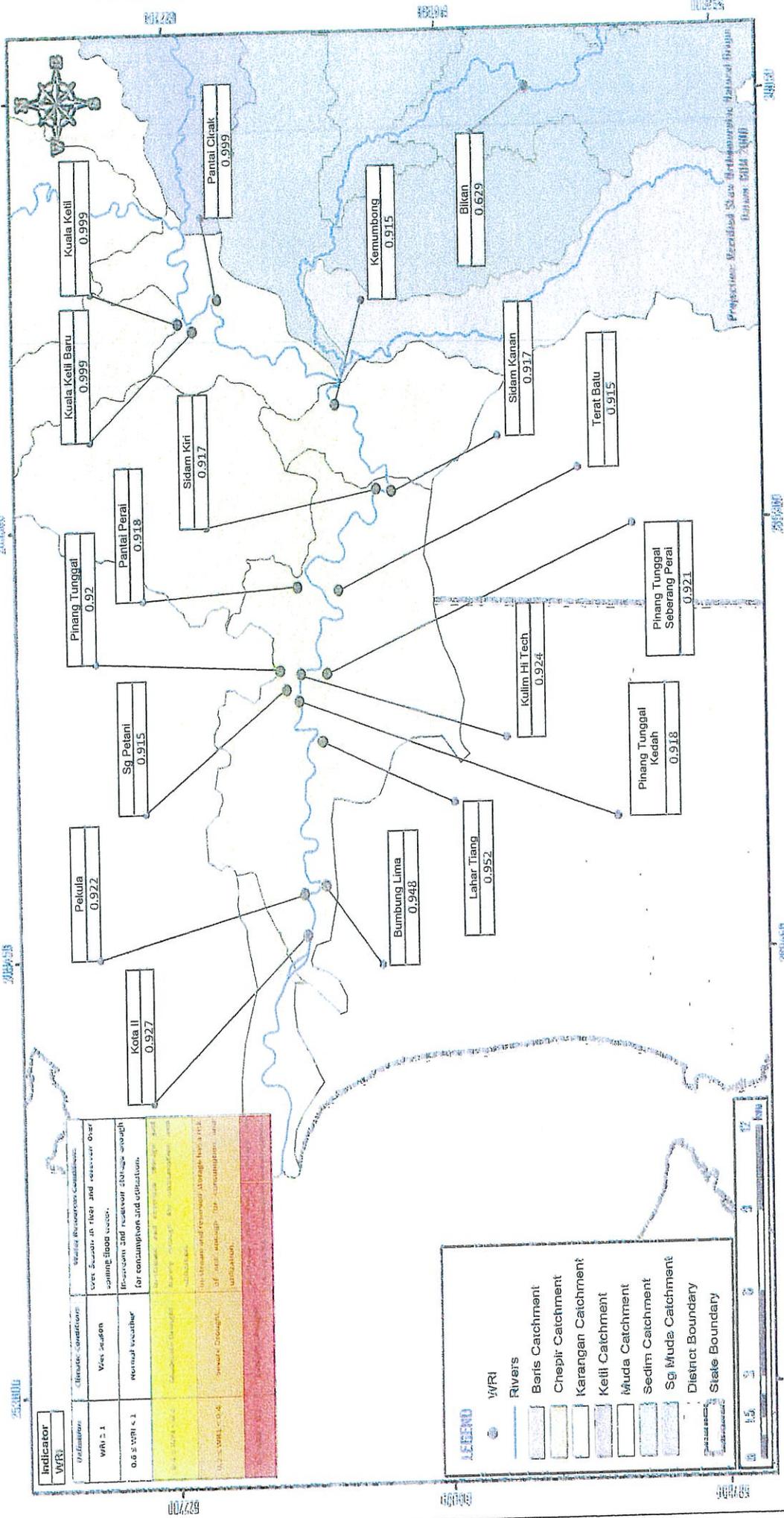

**SUNGAI MUDA BASIN
WATER RESOURCES INDEX**

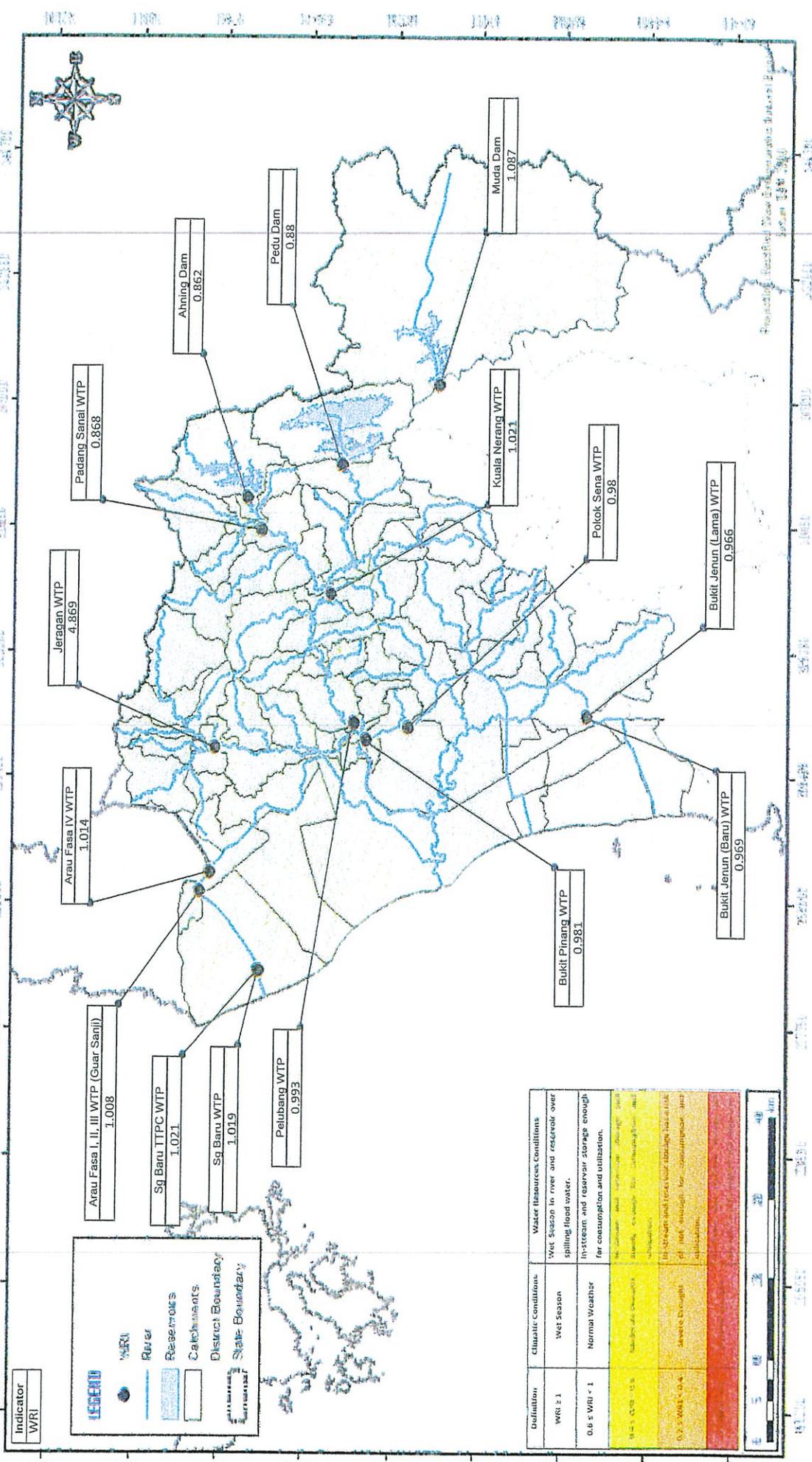
Data Horizon: Long Term Forecast

Location: All POUs (Main 2)
Data Period: (g a specific time)

Date:

Printed by:
Position:

Indicator
WRI

LEGEND

- WRI
- River
- Reservoirs
- Catchments
- District Boundary
- State Boundary

Indicator	Climatic conditions	Water Resources Conditions
WRI ≥ 1	Wet season	Wet season in river and reservoir over spilling flood water.
0.8 ≤ WRI < 1	Normal Weather	In-stream and reservoir storage enough for consumption and utilization.
0.5 ≤ WRI < 0.8	Wet season	In-stream and reservoir storage not enough for consumption and utilization.
0.2 ≤ WRI < 0.5	Wet season	In-stream and reservoir storage not enough for consumption and utilization.
WRI < 0.2	Wet season	In-stream and reservoir storage not enough for consumption and utilization.

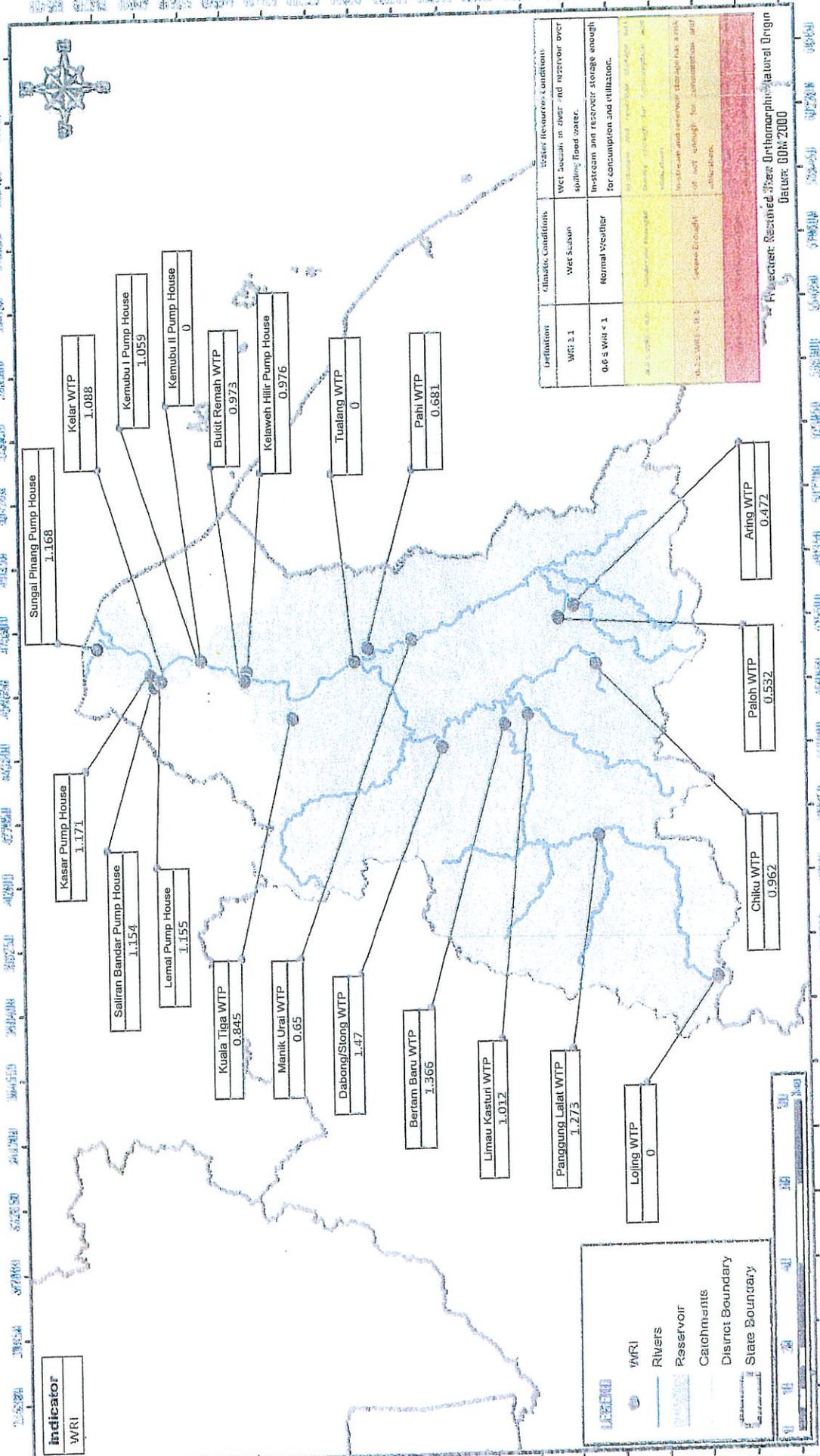

**SUNGAI KELANTAN BASIN
WATER RESOURCES INDEX**

Data Horizon: Long Term Forecast

Location: All PDIs

Data Period: 03/01/2022 12:00:00 AM

Definition	Climate Conditions	Water Resources Condition
WRI > 1	Wet Season	Wet Season in over and reservoir over spilling flood water.
0.6 < WRI < 1	Normal Weather	In-stream and reservoir storage enough for consumption and utilization.
0.2 < WRI < 0.6	Low Rainfall	In-stream and reservoir storage not enough for consumption and utilization.
WRI < 0.2	Extreme Drought	In-stream and reservoir storage not enough for consumption and utilization.

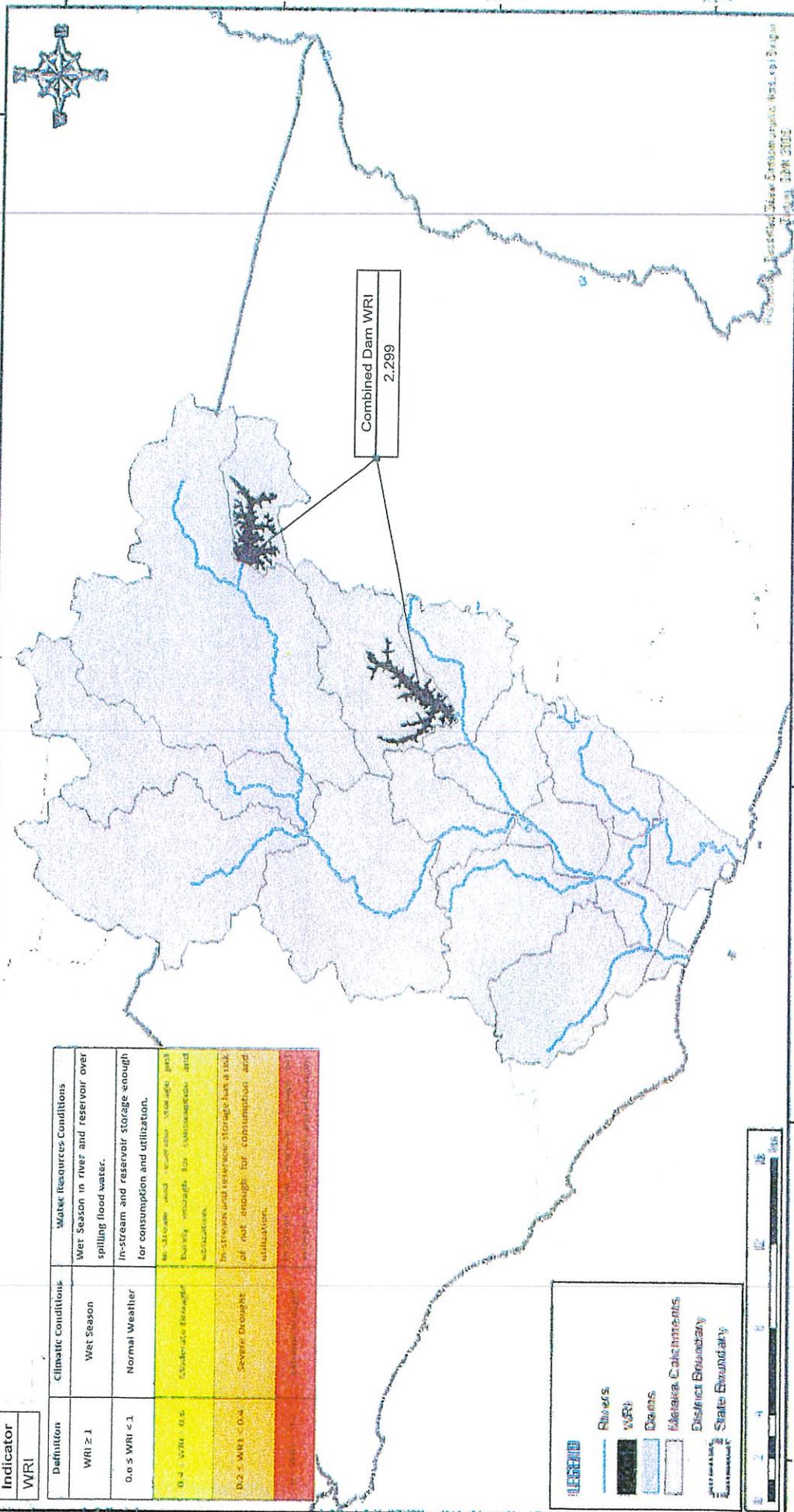
Legend: Reservoir, River, Catchment, District Boundary, State Boundary

Scale: 1:100,000

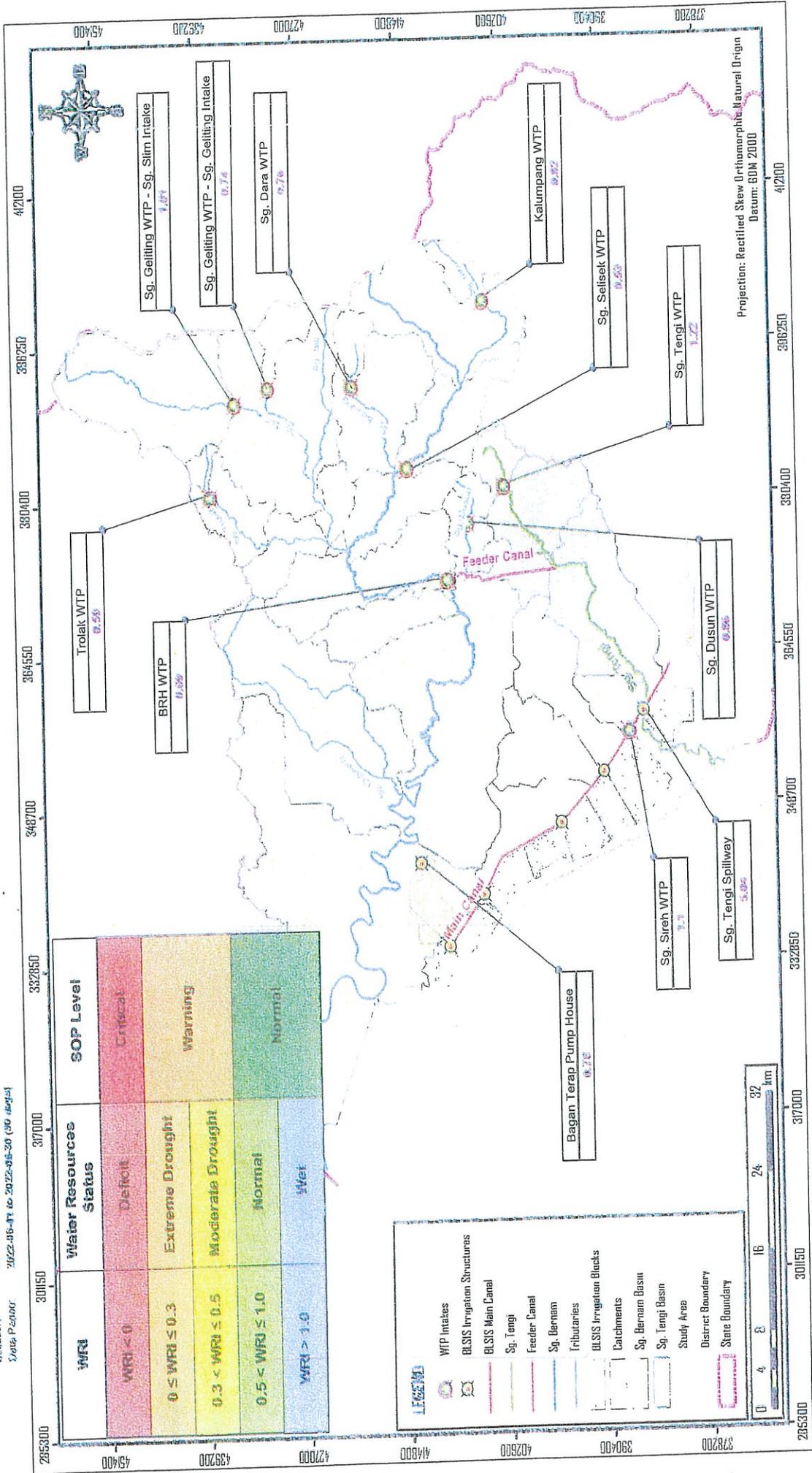
Date:

Printed by:
Position:

Indicator	Definition	Climatic Conditions	Water Resources Conditions
WRI	WRI ≥ 1	Wet Season	Wet Season in river and reservoir over spilling flood water.
0.5 WRI < 1	0.5 WRI < 1	Normal Weather	In-stream and reservoir storage enough for consumption and utilization.
0.1 WRI < 0.5	0.1 WRI < 0.5	Moderate Drought	In-stream and reservoir storage has a risk to be not enough for consumption and utilization.
0.2 WRI < 0.1	0.2 WRI < 0.1	Severe Drought	In-stream and reservoir storage has a risk to be not enough for consumption and utilization.

Location: All P-Ors
2022-06-01 to 2022-06-30 (30 days)

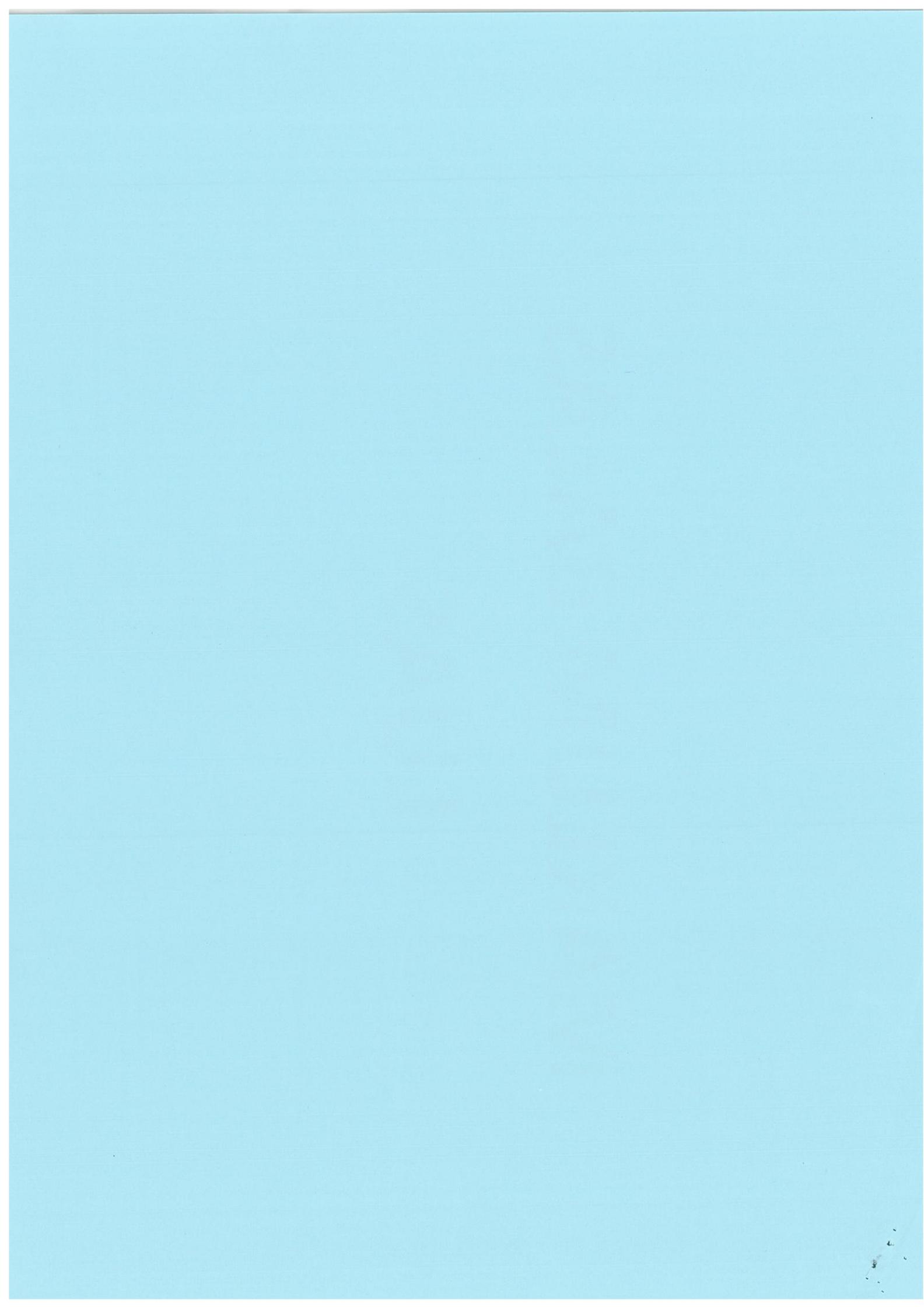

Date:

Printed by:
Position:

MAKLUM BALAS

LUAS

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR (SPECIAL SELECT COMMITTEE ON WATER RESOURCE MANAGEMENT OF THE STATE OF SELANGOR – JPK SAS) DI MESYUARAT PERTAMA PERSIDANGAN PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 – 18 MAC DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
Kertas Mesyuarat Bil 10 / 2022	<p>PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR (SPECIAL SELECT COMMITTEE ON WATER RESOURCE MANAGEMENT OF THE STATE OF SELANGOR – JPK SAS) BERHUBUNG KESIAPSIAGAAN KERAJAAN NEGERI MENGHADAPI MUSIM KEMARAU PADA TAHUN 2025</p>	<p>5.1. Memandangkan ramalan cuaca yang tepat hanya boleh dibekalkan antara 2 hingga 6 bulan sebelum kejadian dan pembinaan infrastruktur tambahan dan perancangan rumit tidak boleh dilaksanakan dalam tempoh yang singkat, Kerajaan Negeri digesa untuk membuat perancangan sekarang berdasarkan scenario kes terburuk (“worst case scenario”) bagi memastikan sumber air tidak terputus untuk rakyat Selangor jika berlakunya kemarau berpanjangan.</p>			<p>Kerajaan Negeri melalui LUAS telah mewartakan 20 buah kolam bekas lombong, mengenalpasti 76 kolam tambahan baru dan 127 kolam takungan banjir JPS sebagai sumber air alternatif ketika musim kemarau. Kolam tersebut akan dinaik taraf dengan infrastruktur tambahan.</p>

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR (SPECIAL SELECT COMMITTEE ON WATER RESOURCE MANAGEMENT OF THE STATE OF SELANGOR – JPK SAS) DI MESYUARAT PERTAMA PERSIDANGAN PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 – 18 MAC DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
		<p>5.2. Jawatankuasa menggesa Kerajaan Negeri dapat segera bertindak dengan menubuhkan suatu Jawatankuasa Tindakan yang melibatkan kesemua agensi berkaitan untuk:</p> <p>-</p> <p>5.2.1. belajar dan mengatasi masalah yang dihadapi semasa menangani kemarau 2014 (contoh penambahbaikan jangka masa tindak balas oleh agensi kerajaan negeri, pembenihan hujan yang membawa kepada penurunan hujan di hilir dan bukan lembangan sungai dan sebagainya);</p> <p>5.2.2. mengumpul dan membekalkan data yang komprehensif dan lebih terperinci agar mitigasi untuk menghadapi kemarau dapat dilaksanakan dengan lebih tepat dan menyeluruh;</p>			<p>Jawatankuasa Sumber Air Alternatif Negeri Selangor telah ditubuhkan bagi tujuan mengatasi kekurangan air di musim kemarau. Dapatan jawatankuasa ini akan dibentangkan juga dalam Jawatankuasa Perancangan, Penyelidikan dan Pembangunan Sumber Air LUAS yang dipengerusikan oleh Pengarah UPEN dan Jawatankuasa Teknikal yang dipengerusikan oleh Yang Berhormat Setiausaha Kerajaan Negeri.</p> <p>Mesyuarat berkala telah dilaksanakan bagi melihat secara keseluruhan isu, cabaran dan pelaksanaan mitigasi kemarau dan sumber air.</p>

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR (SPECIAL SELECT COMMITTEE ON WATER RESOURCE MANAGEMENT OF THE STATE OF SELANGOR – JPK SAS) DI MESYUARAT PERTAMA PERSIDANGAN PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 – 18 MAC DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN															
		<p>5.2.3. mengkaji secara terperinci sumber air bawah tanah, tasik dan lombong yang boleh digunakan sebagai sumber alternatif untuk menghadapi kemarau berpanjangan;</p>			<p>Satu kajian Kebolehdapatan Sumber Air Bumi Negeri Selangor telah dijalankan pada tahun 2015. Hasil kajian tersebut mendapati kebolehdapatan air bumi di dalam Negeri Selangor adalah seperti jadual di bawah:</p> <table border="1" data-bbox="735 98 991 533"> <thead> <tr> <th>Bil.</th> <th>Nama Lembangan</th> <th>Sumber Yang Ada (Mld)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Langat</td> <td>860-960</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Klang</td> <td>630-690</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Selangor</td> <td>810-870</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Bernam</td> <td>630-690</td> </tr> </tbody> </table> <p>76 buah kolam tambahan baharu dan 127 kolam banjir JPS akan dikaji secara terperinci kesesuaiannya dari segi kuantiti dan kualiti sebagai sumber air alternatif.</p>	Bil.	Nama Lembangan	Sumber Yang Ada (Mld)	1	Langat	860-960	2	Klang	630-690	3	Selangor	810-870	4	Bernam	630-690
Bil.	Nama Lembangan	Sumber Yang Ada (Mld)																		
1	Langat	860-960																		
2	Klang	630-690																		
3	Selangor	810-870																		
4	Bernam	630-690																		
		<p>5.2.4. mengenalpasti penambahan infrastruktur dan peruntukan yang diperlukan untuk menghadapi kemarau berpanjangan;</p>																		

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR (SPECIAL SELECT COMMITTEE ON WATER RESOURCE MANAGEMENT OF THE STATE OF SELANGOR – JPK SAS) DI MESYUARAT PERTAMA PERSIDANGAN PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 – 18 MAC DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
		<p>5.2.5. menubuhkan SOP khas antara agensi mengikut tahap keseriusan (ringan, sederhana, bahaya) bagi menghadapi kemarau yang diramal;</p> <p>5.2.6. menubuhkan sistem komunikasi yang komprehensif dan efektif kepada masyarakat berkenaan Tindakan yang wajar diambil mengikut tahap keseriusan yang disebut;</p> <p>5.2.7. menetapkan KPI pencapaian kesiapsagaan kemarau bagi setiap agensi dan pemegang taruh yang perlu dicapai sebelum 2025, dan mengadakan mesyuarat berkala untuk memantau progress pencapaian tersebut.</p>			<p>LUAS telah mewujudkan Pelan Tindakan Menangani Musim Kemarau Negeri Selangor dan akan diperhalusi dari semasa ke semasa.</p> <p>Sistem komunikasi telah diintegrasikan di dalam Pelan di atas.</p> <p>Jawatan Kuasa Sumber Air Alternatif Negeri Selangor akan melihat secara keseluruhan perkara yang dibangkitkan dalam setiap mesyuarat yang diadakan.</p>
		<p>5.3. Jawatankuasa juga mencadangkan supaya Kerajaan Negeri meneliti dengan lebih terperinci mengenai proses ekstraksi air laut</p>			<p>LUAS telah mengadakan lawatan teknikal ke Loji Nyahgaram Air Laut di</p>

Y.B. IR. IZHAM BIN HASHIM

EXCO INFRASTRUKTUR & PERTANIAN

Tingkat 15, Bangunan SSAAS,

40503 Shah Alam, Selangor

TEL: 603-55447150 FAKS: 603-55193328

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR (SPECIAL SELECT COMMITTEE ON WATER RESOURCE MANAGEMENT OF THE STATE OF SELANGOR – JPK SAS) DI MESYUARAT PERTAMA PERSIDANGAN PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 – 18 MAC DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
		<p>ataupun <i>desalination</i>, penuaian air hujan berskala besar, sistem telaga, sistem-sistem rawatan berkaitan dan teknologi terkini untuk dijadikan sebagai salah satu sumber persediaan kecemasan sewaktu berlakunya bencana kemarau atau krisis air.</p>			<p>Kampung Pantai Senok, Tawang, Bachok, Kelantan pada 10 Oktober 2019 bagi mendapatkan maklumat asas untuk dilaksanakan di Selangor.</p> <p>Penuaian air hujan berskala besar dilaksanakan melalui pembinaan HORAS 600, ORS Kolam Hang Tuah, Bestari Jaya. Ini merupakan inisiatif Kerajaan Negeri untuk menampung air larian permukaan dari sungai dan kawasan tadahannya.</p> <p>Pembangunan Sistem Pelesenan bagi abstraksi air dan aktiviti pengubahan sumber telah memudahkan pemantauan sumber air secara kualiti dan kuantiti selain menambah sumber pendapatan Negeri.</p>

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR (SPECIAL SELECT COMMITTEE ON WATER RESOURCE MANAGEMENT OF THE STATE OF SELANGOR – JPK SAS) DI MESYUARAT PERTAMA PERSIDANGAN PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 – 18 MAC DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
		<p>5.4. Jawatankuasa menyarankan agar Kerajaan negeri mengkaji penggunaan sumber air bawah tanah bagi dibekalkan kepada komuniti awam, swasta dan industri memandangkan bukan semua sumber air bawah tanah mempunyai jumlah kapasiti yang cukup untuk disalurkan kepada loji rawatan air.</p>			<p>Kajian Kebolehdapatan Sumber Air Bumi Negeri Selangor telah dijalankan pada tahun 2015. Pada masa kini, penggunaan air bumi di Negeri Selangor oleh pihak berkepentingan telah di kawal melalui aktiviti pelesenan abstraksi sumber air. Sebanyak 451 Lesen Abstraksi Air Bumi telah diluluskan pada tahun 2021 dengan jumlah abstraksi sebanyak 32 MLD.</p>
	<p>5.5. Jawatankuasa menyarankan Kerajaan Negeri supaya melaksanakan usaha penyambung sumber air bawah tanah di Sungai Selisek untuk disalurkan terus kepada loji rawatan air memandangkan jumlah kapasiti airnya yang tinggi.</p>				<p>Hala tuju kajian yang dilaksanakan oleh pihak JMG di Sg. Selisek telah dibincangkan di dalam Mesyuarat Jawatankuasa Perancangan, Penyelidikan dan Pembangunan Sumber Air LUAS Bil. 1/2021 pada 4 Mei 2021 dan Bil 1/2022 pada 29 April 2022.</p>

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR (SPECIAL SELECT COMMITTEE ON WATER RESOURCE MANAGEMENT OF THE STATE OF SELANGOR – JPK SAS) DI MESYUARAT PERTAMA PERSIDANGAN PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 – 18 MAC DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
		<p>5.6. Jawatankuasa mencadangkan Kerajaan Negeri dapat mengkaji teknologi rawatan air bawah tanah memandangkan pihak Jabatan Mineral Dan Geosains Malaysia (JMG) tidak mempunyai kepakaran sedemikian dan hanya berkeupayaan untuk membina telaga.</p>			<p>Berdasarkan kepada kebenaran yang LUAS keluarkan, loji rawatan air bagi abstraksi air bumi disediakan oleh pemegang lesen. Perkara ini boleh dilaksanakan juga bagi pembangunan air bumi yang lain untuk menampung keperluan bekalan air tambahan. Mesyuarat Jawatankuasa Perancangan, Penyelidikan dan Pembangunan Sumber Air LUAS Bil. 1/2022 pada 29 April 2022 telah memutuskan satu perbincangan lanjut bagi memperincikan kaedah rawatan serta pengagihan kepada pengguna terhadap potensi air bumi yang dihasilkan oleh pembangunan pihak JMG.</p>

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR (SPECIAL SELECT COMMITTEE ON WATER RESOURCE MANAGEMENT OF THE STATE OF SELANGOR – JPK SAS) DI MESYUARAT PERTAMA PERSIDANGAN PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 – 18 MAC DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
		<p>5.7. Jawatankuasa juga mencadangkan supaya Kerajaan Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dan agensi-agensi berkaitan mengadakan sesi libat urus Bersama komuniti setempat, pihak swasta dan industri yang berminat untuk menggunakan sumber air bawah tanah Bersama-sama dengan pemegang taruh berkaitan.</p>			<p>Seminar bagi pelaksanaan pelesenan dan caj abstraksi sumber air bersama pihak berkepentingan telah dibuat secara berperingkat bermula tahun 2005. Tujuan seminar tersebut adalah untuk memberi pendedahan berkaitan pelaksanaan Peraturan Abstraksi Sumber Air Negeri Selangor. Pada tahun ini, satu seminar bersama pemegang lesen telah di rancang pada bulan Julai 2022 bagi memperkenalkan Sistem Pengurusan Maklumat Abstraksi Sumber Air (SPASA) yang telah dibangunkan bagi memudahkan permohonan lesen di buat di atas talian.</p>

MAKLUM BALAS PENYATA JAWATANKUASA PILIHAN KHAS PENGURUSAN SUMBER AIR SELANGOR (SPECIAL SELECT COMMITTEE ON WATER RESOURCE MANAGEMENT OF THE STATE OF SELANGOR – JPK SAS) DI MESYUARAT PERTAMA PERSIDANGAN PENGGAL KELIMA DEWAN NEGERI SELANGOR YANG KEEMPAT BELAS PADA 14 – 18 MAC DAN 21 MAC 2022

BIL	TAJUK PENYATA	SARANAN	DITERIMA	DITOLAK	ULASAN/TINDAKAN MMKN
		<p>5.8. Jawatankuasa turut mencadangkan Kerajaan Negeri supaya menyejajarkan ibat urus Bersama pemilik-pemilik tanah dan kajian kualiti air bagi kolam-kolam air (tasik/bekas lombong) yang berada di bawah milikan persendirian bagi mendapatkan persetujuan untuk menggunakan sumber air meraka sebagai sumber alternatif terutamanya semasa kecemasan.</p>			<p>LUAS telah menghantar surat kepada Pejabat Tanah dan Galian Negeri Selangor pada 8 April 2022 (Ruj: LUAS.600-2/2/9/(20)) memohon maklumat status pemilihan tanah. Sesi libat urus bersama pemilik tanah akan dilaksanakan setelah semua pemilik tanah dikenalpasti.</p>

